

Skub

DKP • Information • Debat • Aktivitet

NR. 4 • NOVEMBER 2016

Ha Noi, 28-30 October 2016

TEMA: Lille EU – hvad nu? side 3-6

Læs også om Arktisk Initiativ på side 9-11 og om kongres i Norges Kommunistiske Parti på side 23

Indholdsfortegnelse

Om Brexit	side 4
Udtalelse fra Irlands Kommunistiske Parti	side 6
Mini-tema: Modstand – mest mod EU	side 6
Konference: For fredens Arktis	side 7
Udtalelse: For fred og afspænding i Arktis	side 9
Honneth og den ”aktualiserede” socialisme	side 10
Otto Gelsted: Falskspillere	side 14
Hvad sker der i Ukraine?	side 16
Til kongres i Norges Kommunistiske Parti	side 21
Kommunister & kultur	side 23
Litteratur & kunst	side 24
Debat	side 25

Annoncepriser i Skub

1 side	kr. 1.000
½ side	kr. 500
¼ side	kr. 250

og så videre dernedad.

Skub !!!

Åbningstider

for DKP's sekretariat og partitbutik,
Frederikssundsvej 64, København NV

Onsdag	kl. 13-16	Luis Monteiro
Fredag	kl. 13-16	Per Feldballe Eriksen
Lørdag	kl. 11-14	Terkild Marker

Telefon: 33 91 66 44

Skub nr. 4 november 2016

Udgivet af Danmarks Kommunistiske Parti
Frederikssundsvej 64, 2400 København NV
Tlf.: 33 91 66 44
www.dkp.dk
E-post dkp@dkp.dk
Giro/bank (1551) 5 00 27 53

LaserTryk, Århus

Ansvarshavende redaktør:
Henrik Stamer Hedin

Synspunkter fremsat i signerede artikler dækker ikke nødvendigvis redaktionens eller partiledelsens holdning.

Skub udkommer 4 gange om året. Årsabonnement: Kr. 200

Deadline næste gang den 5. januar 2017

Bladfonden

Juli	
I alt	kr. 2.310,-
August	
I alt	kr. 5.416,-
September	
I alt	kr. 5.348,-
Juli kvartal i alt	kr. 13.074,-
Oktober	
Bjarne Holger Rasmussen, Roskilde	kr. 100,-
Henning Jakobsen, København S,	kr. 100,-
Birthe Hansen, Skovlunde,	kr. 500,-
Anders Kristensen, København N,	kr. 100,-
Kommunister og kultur, Odsherred 1. oktober.	
Skubs halvdel af overskuddet	kr. 3.942,50
Jørgen Bruno Jensen, Frederiksberg C,	kr. 200,-
Erna & Per Eriksen, Søborg,	kr. 200,-
Niels Rosendal Jensen, Tikøb,	kr. 450,-
Ole Odgaard, Midtjysk, Henrik 70 år,	kr. 200,-
Steffen Schjørring, Helsingør,	kr. 100,-
Indsamling, Hovedstaden 15/10,	kr. 350,-
Agnes Ruben, København N, indsamling,	kr. 500,-
Indsamling, Midtjysk,	kr. 3.000,-
Lilli Swing, Blokhus,	kr. 200,-
I alt	kr. 9.942,50

Bidrag til DKP's bladfond kan indsættes på
giro 5 00 27 53 (reg.nr. 1551).

Manuskripter til SKUB

modtages gerne på papir, men helst i digital form – tekster i et tekstbehandlingsformat (Word eller WordPerfect, *ikke* pdf eller billedfil), billeder i gængse billedformater og i en passende høj opløsning (filstørrelse mindst 100 KB). Tekst og billeder fremsendes som selvstændige filer, *ikke* integrerede i samme dokument. Begge dele kan mailes til redaktørens e-adresse hedin@c.dk.

På forhånd tak.

Red.

Kontingentsatser i DKP

Medlemmer med årsindtægt
under kr. 150.000: Kr. 200 pr. kvartal
over kr. 150.000: Kr. 450 pr. kvartal

Forsidebilledet: Det 18. Kommunistiske Verdensmøde blev holdt i Hanoi den 28.-30. oktober. DKP var repræsenteret ved sin formand Henrik Stamer Hedin, hvis tale bringes i januar-nummeret sammen med den vedtagne udtalelse. Billedet er fra »velkomstfesten«, der i virkeligheden afsluttede arrangementet. – Foto: Skub

Lille EU – hvad nu?

2016 har været et chokkets og gysets år for alle tilhængere af EU, for alle EU-maner og EU-krater.

En sprække i EU opstod allerede ved unionens grundlæggelse, da Danmark afviste Maastricht-traktaten og dermed selve unionen. Vi fik Edinburgh-aftalen og de berømte undtagelser, og bygningen kom op at stå. Den slog flere revner, da Danmark for anden gang afviste euroen, og da Frankrig og Holland nedstemte Lissabon-traktaten, EU's grundlov, som derfor måtte gennemføres administrativt.

Nu truer hele det stolte bygningsværk med at ramle sammen.

Igen var det – vi har lov at være stolte – os danskere, der startede det, da vi afviste EU-kraternes forsøg på at komme af med en anden af undtagelserne, den retslige. Siden faldt slagene – ja, slag i slag: Holland afviste en aftale med kupstyret i Kiev, som skulle have bragt Ukraine under EU-kontrol, og en belgisk provins satte sig på bagbenene over for CETA-aftalen med dens indbyggede investorbeskyttelse, forsinkede det opreklamerede projekt og tvang EU-toppen til en ydmygende udsættelse af den højtidelige underskriftsceremoni, der var planlagt.

Men det helt store, ja knusende slag faldt i sommers, da et flertal af briter stemte Storbritannien ud af EU: Brexit.

Vanen tro har EU-kraterne forsøgt at manipulere sig ud af problemet: Nogle har talt for en ny folkeafstemning efter velkendt dansk mønster, andre for simpelt hen at ignorere folkets vilje og fortsætte, som om ingenting var hændt. Ingen af delene kunne dog lade sig gøre; dertil var vælgernes dom for entydig.

Så har man forsøgt at fortolke sig uden om problemet: Det, folk i virkeligheden var utilfredse med, var indvandringen, de fremmede, de åbne grænser. Briterne længtes tilbage til gamle dages trygge nationalstat (til trods for, at den ikke har eksisteret i flere hundrede år), og det samme gjorde danskere, ungarere, østrigere osv. Almindelige mennesker var bange for »globaliseringen«, for frihandel, for den store verden. De (vi!) var reaktionære, nationalt indskrænkede, for dumme til at fatte EU's velsignelser. Det var løgn alt sammen.

At alle Europas folk efterhånden vender sig mod det imperialistiske superstatsprojekt, mod genrejsningen af det romerske imperium, mod den institutionaliserede minimalstatspolitik, fordi den skader almindelige mennesker – det var alt for nem en forklaring, det kunne slet ikke passe. Men det er det, vi ser.

Sandheden er, at EU befinder sig i en dyb eksistenskrise. EU er i opløsning.

En af den danske medieverdens meningsprofeter, den britiske historiker Timothy Garton Ash, kommenterede dagen efter den britiske folkeafstemning det chokerende resultat i en to siders (!) kronik i *Politiken*, hvor han jævnligt skriver. Ash benægter ikke krisen, heller ikke at EU-projektet på mange måder selv er skyld i misèren, f.eks. ved en forhastet gennemførelse af den fælles mønt. Men han begræder resultatet og menneskenes dumhed: »Det gør næsten lige så ondt, som det føltes godt, den dag Berlin-muren faldt,« skriver han.

Ash knytter en klar sammenhæng mellem EU-integrationen og den europæiske socialismes fald. Deri har han formentlig ret. Det var EF, der fik den europæiske kapitalisme til igen at fremstå som et troværdigt fremtidsperspektiv efter to verdenskrige og en stribe imperiesammenbrud. Det var den økonomiske union, der gav det kapitalistiske Vesteuropa styrke til at bryde sammenholdet i det socialistiske Østeuropa. Og det var den politiske union, EU, der beseglede sejren, da den var vundet.

Så man kunne omformulere den britiske historikers ord og sige om Brexit: »Det føles næsten lige så godt, som det gjorde ondt, den dag Berlin-muren faldt.«

Man skal dog ikke lukke øjnene for, at EU har gjort den skade, der var et bevidst formål med unionen. Selv om EU falder, får vi ikke automatisk det dynamiske, fredelige og fremskridtsoptimistiske Europa igen, som vi havde før 1989.

Den kamp venter stadig.

TEMA: EU-modstand

Ovenstående leder burde egentlig have stået i augustnummeret, men som meddelt kneb det med både plads og tid, og lederens emne passede heller ikke med det planlagte tema for det nummer. Derimod passer det fint med det tema, som længe har været planlagt for indeværende nummer: Modstanden mod EU, Brexit og EU's krise. De følgende tre sider handler om dette emne.

Om Brexit

**Oplæg ved medlemsmøde i
DKP Hovedstaden den 18. august 2016**

*Af Jesper Morville, medlem af Folkebevægelsen mod EU's
forretningsudvalg og internationale udvalg*

Hvem stod bag flertallet for at forlade EU?

De fleste af de store medier i såvel Storbritannien som i Danmark og andre europæiske lande har udråbt resultatet af den britiske afstemning om EU-medlemskabet den 23. juni som en sejr for højrefløjen. Det er lige så usandt som de samme hjemlige mediers udråben af Dansk Folkeparti som »sejrrherren« ved vores afstemning om retsforbeholdet i december. DF har trods alt ikke 53% af vælgerne bag sig!

Hos de to store, dybt splittede partier var det lidt over halvdelen af de konservative vælgere, der stemte for at forlade EU og lidt under halvdelen af Labours vælgere; af de mindre partier stemte de fleste medlemmer af det højreorienterede UKIP for at forlade, mens store mindretal hos det liberale parti og De Grønne – begge officielt EU-tilhængerpartier – også stemte for at forlade Unionen. Og ser man på den geografiske fordeling af hhv. *remain*- og *leave*-stemmer, er de største flertal for at forlade EU helt klart i de fattige distrikter med traditionelt Labour-flertal.

Det fortæller lidt om, at »leave«- stemmerne kom fra et bredt politisk spektrum, og at de alle, fra UKIP til det store Labour-mindretal og kommunistiske stemmer, var nødvendige for det endelige resultat. Det understreges også af, at det lykkedes for mange af disse grupperinger, med vidt forskellige udgangspunkter, at arbejde sammen i tværpolitiske netværk uden at bruge kræfterne på de interne uoverensstemmelser – noget, der ikke er hverdagskost i Storbritannien.

Hvad handlede debatten om?

Ser man igen på de store EU-begejstrede medier, er det indvandrerfrygt og racisme, der var det absolutte hovedemne i valgkampen.

Det er sandt, at indvandring var et vigtigt tema i valgkampen. Det er ikke så mærkeligt i et land med over en million indvandrere årligt. Den fejl, mange medier begår, er at tage det for givet, at debat om indvandring er lig med en fjendtlig holdning til indvandrere. Der var indvandrerfjendske grupper blandt dem, der ønskede, at Storbritannien skulle forlade EU. Dem mærkede jeg dog ikke noget til, de gange jeg selv med gode kampfæller fra Folkebevægelsen mod EU var i London under kampagnen. Men vi mødtes med mange, ikke mindst fra de EU-kritiske fagforeninger og fra De Grønne, for hvem den debat drejede sig om at bekæmpe social dumping og sikre, at arbejdskraft fra andre lande fik samme vilkår som britiske arbejdere. Og jeg oplevede da også at uddele materiale fra det største af de brede tværpolitiske netværk, *Vote Leave, Take*

Control, sammen med en kvindelig læge af pakistansk familie. Også i de kvarterer i London, hvor der bor mange indere, var der stort flertal for at forlade EU!

Det britiske LO, TUC, var for forbliven i Unionen. Hovedårsagen til det, fik vi at vide, var daværende EU-kommissionsformand Jacques Delors' evne til, under de

dystre Margaret Thatcher-år, at »sælge« EU's demonstration i Helsinki 2006. – For nye »sociale charter« to: Skub

som et positivt alternativ og »sikkerhedsnet« sammenlignet med hendes angreb på alle sociale rettigheder. Men en håndfuld mindre fagforeninger, især transportarbejderne og andre, der allerede har mærket effekten af EU's privatiseringskrav (privatiseringen af bl.a. jernbanedriften), kunne i deres kampagne henvise til Laval- og Viking-sagerne, hvor EU-domstolen i praksis har forbudt fagforeninger at aktionere for, at udenlandske kolleger får samme løn- og arbejdsvilkår, som de selv har tilkæmpet sig. For dem hænger kampen for en anstændig behandling af arbejdskraften – også indvandrerne – nøje sammen med at komme ud af EU og genvinde kontrollen over egne vilkår. De har af erfaring lært, at EU aldrig kan reformeres i social retning, men tværtimod står som garant for neoliberal nedskærings- og privatiseringspolitik, som ingen faglige aktioner får lov til at anfægte.

I flere faglige kredse var debatten om TTIP også en øjenåbner, der havde gjort dem mere EU-kritiske. Det fagforeningsbaserede EU-modstandernetværk CAEF, *Campaign against Euro Federalism*, havde som en del af deres kampagne udarbejdet en glimrende lille pjec: »Stop TTIP«. At Storbritannien nu pr. definition ikke bliver en del af TTIP, er et væsentligt aspekt af afstemningsresultatet. Forhåbentlig kan det endegyldigt afspore forhandlingerne!

Flere af disse faglige og Labour-netværk, der arbejdede for en udmeldelse, arbejdede sammen og var også i fællesskab tilknyttet andre tværpolitiske netværk som *Vote Leave, Take Control*. *Vote Leave* anslog også anti-privatiseringstoner i en folder: »Red vores offentlige sundhedsvæsen – beskyt dit lokale hospital«. Den stillede spørgsmålet: »Hvad er sikrest – at stemme for fortsat at sende millioner af Pund til EU hver uge eller at stemme for at bruge pengene på det, vi selv vil prioritere, som vores offentlige sundhedsvæsen og kræftens bekæmpelse?«

For mange af dem, der stemte for at forlade EU, var der således en nøje sammenhæng mellem at genvinde demokratisk kontrol med landets styre og bruge den til at sikre fælles goder: et velfungerende offentligt sundhedsvæsen og beskyttelse af faglige rettigheder.

Billedet af Jesper Morville er fra en demonstration i Helsinki 2006. – For nye »sociale charter« to: Skub

Demokrati og globalisering

Det globale aspekt var i høj grad også med i *leave*-kampagnen. Det tidligere medlem for De Grønne i Londons bystyre og nuværende medlem af Overhuset i Parlamentet, Jenny Jones (der også har modtaget Folkebevægelsens Træskopris), fastslår i sit kampagnemateriale, at »EU kan kun blive en endnu mere anti-demokratisk, anti-økologisk, pro-vækst, pro-big business centraliseret organisation«, og uddyber, at »EU bliver en diktatorisk gennemtvninger af nedskæringer og dereguleringer, der ikke tager hensyn til konsekvenserne for almindelige mennesker og for vores planet, og som vil afspore enhver folkevalgt regering, der vover at modsætte sig den neoliberale ideologi«.

Dette er vist eksempler nok til at påvise, at valgkampen var alt andet end en omgang højreorienteret, indvandrerfjendsk propaganda.

Det engelske LO, TUC, der som nævnt var for forbliven i EU, har udarbejdet en grundig undersøgelse af, hvad der fik folk til at stemme som de gjorde. Den bekræfter, at spørgsmålet om at tage den demokratiske kontrol tilbage fra Bruxelles var den vigtigste faktor bag sejren for *leave*-siden.

Om reaktionerne på afstemningsresultatet

De ekstremt arrogante udtalelser fra de to forhenværende udenrigsministre Uffe Ellemann og Mogens Lykketoft om, at folk er for dumme til at kunne tage stilling til EU-spørgsmål, er dårligt nok en kommentar værd. Det var dog fornøjeligt at læse, at vores tidligere EU-parlamentsmedlem Ib Christensen tillod sig at spørge dem om, hvad man så skulle mene om de skvadderhoveder, der stemte os ind i EF i 1972 og godtog EF-pakken i 1986?

Mere interessant er andre ledende politikeres forsøg på at »fortolke« og »forstå« den stigende EU-modstand i alle lande – og derved undgå flere folkeafstemninger, fordi de nok skal give folk et EU, de kan være glade for! Den nuværende udenrigsminister, Kristian Jensen, gjorde sig allerede inden den britiske afstemning klog ved at sige, at »Hvis det europæiske samarbejde skal overleve og genvinde sin folkelige opbakning, er der brug for en beskæring af EU. Enhver havemand vil sige, at engang imellem skal buskadset beskæres for at kunne gro og være stærkt. ... Der skal være mindre indblanding i landenes sociale systemer og mindre indblanding i landenes kulturelle forhold og mere respekt for, at landene selv kan vælge deres vej.« (*Berlingske Politiko* 23. april 2016)

Dagen efter den britiske afstemning medgav Lars Løkke, at »i befolkningerne eksisterer der en skepsis mod EU. Det må vi som beslutningstagere i EU tage meget alvorligt. ... EU skal fokusere på de store problemer, som optager Europas befolkninger, men holde sig fra områder, hvor medlemsstaterne kan gøre det bedre selv. ... Vi har ikke været gode nok til at forklare fordelene«, slutter han. (*Politiken* 24. juni 2016)

Ved disse lejligheder nævnte ingen af vores ledende re-

geringsmedlemmer, at det, David Cameron bad de britiske vælgere om at sige ja til, netop var en aftale, han havde indgået i Bruxelles om at føre magt tilbage til medlemslandene og begrænse EU's magt! At de områder, hvor han havde fået grønt lys til at lade London bestemme mere, mest handlede om sociale forringelser, især for borgere fra andre EU-lande, er noget andet. Det vigtige er, at vælgerflertallet ikke troede en døjt på, at man kunne forhandle sig frem til et »slankere« og mere demokratisk EU. De vidste, at hvis man ville tilbageero-bre sin demokratiske indflydelse, kan det kun ske ved at sige farvel til Unionen.

Situationen i Danmark

Det skal vi huske, når det forhåbentlig lykkes os at få en tilsvarende folkeafstemning om selve medlemskabet her i Danmark. Hvis det lykkes, vil Folketingets ja-flertal utvivlsomt også komme hjem fra Bruxelles med en aftale, der gør EU »meget mindre centralistisk«. De engelske vælgere har vist, hvor meget tillid man bør have til den slags løfter.

Men får vi sådan en folkeafstemning?

Folkebevægelsen har som bekendt, på vores hjemmeside og på gader og stræder, samlet underskrifter til fordel for den siden vores landsmøde i marts; en underskriftsindsamling, rigtig mange af jer også har knoklet for.

Enhedslisten har også bakket op om idéen.

Alternativer til EU

Men vi må selvsagt have en kampagneplan klar til den dag, afstemningen eventuelt kommer. I Folkebevægelsen ser vi også på, hvilke alternativer det vil være nødvendigt at præsentere, hvis vi skal overbevise et flertal af vælgerne i dette land om, at der er en verden udenfor EU, og at den verden kan være meget meget bedre end et fortsat medlemskab af Unionen. Vi må håbe at Storbritannien får en fornuftig udtrædelsesaftale og eventuelt genindtræder i EFTA. Både den islandske og schweiziske regering har udtalt sig positivt i den retning, mens den norske regering er mere skeptisk. Man kan have mange forskellige meninger om EFTA. Men EFTA's mål er ikke, som EU's, en overnational superstat.

For Danmarks vedkommende har flere opinionsundersøgelser vist, at hvis valget står mellem et styrket nordisk samarbejde, hvor de nordiske lande i fællesskab kan indgå samhandelsaftaler med EU og med alle andre relevante lande, og en forbliven i EU, vil et flertal vælge at forlade Unionen. Og FN, Europarådet og mange andre samarbejdsorganer bør også styrkes – frem for at EU som en anden gøgeunge smider dem ud af reden.

Det er nyt og lidt spændende, at det nu er os, der er i offensiven, og at der for alvor kan konkretiseres alternativer til EU. Men slaget er langt fra vundet. Der er meget, vi først skal forsvare os imod. Og vi har brug for alle gode kræfter og samarbejdspartnere!

Udtalelse fra Irlands Kommunistiske Parti 24. juni 2016:**Et andet Europa er muligt – et andet EU er ikke**

Irlands Kommunistiske Parti udtrykker sin solidaritet med og bifalder udfaldet af det britiske valg, hvor arbejderbefolkningen har spillet en afgørende og beslutsom rolle i afstemningen om at forlade den Europæiske Union.

Folkets beslutning er en sejr over skræmmekampagnen, udsendt af kapitalinteressernes stærke kræfter, globale banker og finansinstitutioner, sammen med EU og den styrende elite i hele EU, inklusive den irske regerings opbakning.

Vi gratulerer dem i det nordøstlige Irland som havde muligheden for at afgive stemme ved folkeafstemningen og stemte sig ud.

Vi kræver en ny folkeafstemning her i republikken om fortsat medlemskab, sammen med stop for enhver yderligere eller dybere integration med EU. Vi har behov for at styrke nationalt demokrati og suverænitet. Lige så påkrævet er et stop for de hemmelige forhandlinger mellem EU-institutioner og USA vedrørende TTIP.

Storbritanniens arbejdende folk har sendt en rungende melding til London og Bruxelles, de har fået nok af tyranni, nok af den uendelige nedskæringspolitik, nok af at sætte kapitalens profitinteresser over folkets interesser. Dette er også markant afvisning af den økonomiske spændetrøje som EU anvender. EU's økonomiske og politiske strategi er en krænkelse af demokrati og folkenes mulighed for en demokratisk stillingtagen om deres landes økonomiske og sociale prioriteringer og muligheden for en anden retning.

Igen gennem hele Europa hilser millioner af arbejdere valget om at forlade EU velkommen; dette kan være begyndelsen til enden på selve EU. Skræmmekampagnen, som er udtænkt af EU, har været i brug for at tyrannisere grækere, spaniere, italienere, cyprioter og irske folk til at acceptere gældsslaveriet, at der ikke var andet at gøre end at sikre banker og spekulanter i stedet for folkets rettigheder. Men ikke kun dem: denne strategi har været brugt imod alle arbejdende folk over hele EU, at bruge frygten for at påtvinge troen på at der ikke er noget alternativ, at bruge den til at skjule angreb på arbejderne rettigheder og levevilkår og den fortsatte nedbrydning af demokrati og national suverænitet.

Frygtens onde cirkel er nu blevet brudt. Det arbejdende folk må gribe den mulighed der nu ligger for at hævde deres rettigheder overalt i EU, at forsvare sig og opbygge aktionsenhed mod disse massive overfald.

Nu er det tiden for mobilisering af det arbejdende folk for at tilkendegive at der er et progressivt venstredemokratisk alternativ til de planer og strategier som pålægges af kapitalinteresserne gennem EU's institutioner.

Oversat til dansk af Ole Odgaard

Mini-tema:**Modstand – mest mod EU**

Af Birgit Unnerup

Pladerne på din bil

Da jeg for nylig anskaffede mig en (næsten) ny bil, nævnte den venlige sælger i sin gennemgang af de enkelte punkter i salget – og dermed prisen –, at der vel skulle de almindelige EU-nummerplader på. Det havde jeg slet ikke tænkt over, da jeg hidtil har haft biler, der var for gamle til det pjat.

Så jeg skyndte mig at sige Nej, Nej – for himlens skyld. Og så tænkte jeg, at det nok blev en dyr affære, men alt for principperne. I virkeligheden ser det ud til at være sådan, at der er frit valg. Man skal bare huske at sige det, for de fleste sælgere tænker nok ikke over det. *Ligesom* de fleste bilister.

Jeg har siden været opmærksom på sagen, og der er vel mellem 2 og 10% af de nyindregistrerede biler, der ikke har EU-mærket på nummerpladerne. Jeg måtte betale 1200 kr. for at få ikke-EU plader på (fordi der var EU-plader på i forvejen), men hvor er det billigt i forhold til den daglige ærgrelse over at skulle se på EU-reklame på ens egen bil.

Så en **opfordring** til alle: sørg for at få udskiftet dine EU-nummerplader hurtigst muligt, og husk det især, når der alligevel skal påsættes eller udskiftes plader.

EU-modstandsmærkater til biler

Jeg kan huske, at Folkebevægelsen tidligere har haft mærkater og streamere til biler med »Ud af EU« mv. Lad os få gang i dem igen! Gerne i samarbejde med andre og gerne med et bredt udbud af tekster som: »Ud af EU«, »Vi vil også stemme«, »Nej til mere EU«, »Mindre EU«, »Følg England«.

Trøjer

Jeg går for det meste med trøjer med opbyggelige tekster på: »Ud af EU«, »Boykot Israel«, »Støt Nordkorea«, »Ulandsimporten« (meget gammel trøje) osv. Især om sommeren afføder det en del venlige og rosende kommentarer fra andre fodgængere eller buspassagerer. »Flot trøje«, »godt slogan« osv. Så på med trøjerne. Det er noget, vi alle kan bidrage med til en meget rimelig pris.

fortsættes side 27

For fredens Arktis

Det var overskriften, da Finlands kommunistiske Parti (FKP) ved sin formand Juha-Pekka Väisänen åbnede det »Arctic Initiative« som FKP i samarbejde med Europæisk Venstres miljøgruppe og i forbindelse med partiets kongres, hvorfra der blev rapporteret i sidste nummer, havde inviteret til den 6. juni 2016 i Helsinki. Her samledes forskere, repræsentanter for kommunistiske partier, for Europæisk Venstre, for NGO'er, for ungdomsorganisationer, for miljøgrupper, for kulturelle grupper m.v. for sammen at diskutere, hvad der kan eller skal gøres for at sikre Arktis som fredens område.

Af Bjarne Rasmussen, DKPs repræsentant på konferencen

Konferencelokalerne i Bogtrykkernes Forsamlingsbygning ligger kun 800 m fra det hotel, hvor de internationale gæster inklusive mig selv har overnattet. Men som værterne understreger, er vi i et gammelt arbejderklassekvarter ved den store markedsplads i Helsinki, hvor stort set alle arbejderdemonstrationer gennem tiderne er udgået fra. Lige på den anden side af Pitkäsiltabroen ligger borgerklassens kvarter, og netop ved denne bro har der gennem tiderne været store konfrontationer mellem klasserne, bl.a. i 1918 hvor et slag mellem de »hvide styrker« og »de røde styrker« fandt sted her. Man kan stadigvæk se ar efter beskydning i broens rækværk. Så det er helt i forlængelse af traditionen, at de internationale gæster i flok bevæger sig mod konferencestedet bærende på en stor transparent med ordene: *Arctic Initiative, for miljø, fred og oprindelige*

folks rettigheder.

Arrangørerne havde inviteret bredt for at få så mange synspunkter om Arktis som muligt på bordet. Fra begyndelsen var lagt op til, at konferencen ikke kun skulle udveksle synspunkter, men da situationen i Arktis rejser alvorlige spørgsmål om miljø, sikkerhed og de oprindelige folks rettigheder, også skulle opstille forslag til, hvor der kan sættes ind for at afværge de katastrofer, som en udnyttelse af Arktis og en yderligere militarisering af området vil føre til.

Initiativet kan ses i forlængelse af den udtalelse de kommunistiske partier i »Det høje Nord« blev enige om i forbindelse med verdensmødet i Istanbul i 2015. Her udtrykte de kommunistiske partier fra Norden, Canada, USA og Rusland deres bekymring for den arktiske natur og vendte sig mod kapitalistisk udnyttelse af Arktis' ressourcer. Samtidig udtrykte partierne bekymring for den øgende militære aktivitet, som ses i området. Udtalelsen udtrykte i stedet ønske om et fredeligt samarbejde og miljømæssigt bæredygtige planer for, hvordan de naturlige ressourcer i Arktis kan udnyttes.

Disse grundtanker genkendes i konferencens organisering. Der er programsat 3 taler om miljø, fred og militarisering og om oprindelige folks rettigheder. Derefter er der tre arbejdsgrupper, som arbejder videre med hvert af de 3 emner med henblik på at komme med konklusioner og forslag til videre arbejde.

Det første emne tog *Josef Baum*, som er økonom og geograf fra Wiens Universitet, sig af. Han understregede, at Arktis i højere grad end andre områder er ramt af klimaforandringerne.

De internationale gæster til konferencen på vej med transparent. – Foto: Mike Wright 2016 copyright

Nogle steder er temperaturstigningerne oppe på 5°, og det skyldes alene udefra kommende faktorer. Der er kortvarige fordele som mere grønt, øget handel og nye transportveje, men de negative effekter på længere sigt er helt uforudsigelige. Samtidig vil der blive lettere adgang til ressourcerne, især energiressourcer. Men hvis temperaturstigningerne i verden skal holdes under de 2°, som er fastlagt ved FNs klimakonference i Paris, kan man højst udnytte 20% af de kendte energiressourcer i verden. Det er derfor indlysende at afvise det pres, der er for at udnytte ressourcerne i det miljømæssigt sårbare Arktis. Så han sluttede sit indlæg med at lancere sloganet: lad de fossile brændstoffer blive under Arktis' havbund. Det er selvfølgelig rigtigt, men skal nok formuleres enklere, hvis det skal have almen gennemslagskraft.

Hanna Helander, som er præsident for organisationen »Det Samiske Folks Rettigheder«, pegede på behovet for, at de oprindelige folk i højere grad blev involveret i udviklingen af det område, de bor i, og at de blev sikret deres fremtidige eksistens og hjemland. Samerne er ikke kun et sprogligt mindretal, som ellers er udgangspunktet i lovgivningsmæssig sammenhæng i Finland, det er også en selvstændig kultur og egne livsforhold, der er på spil.

Lassi Heininen, professor i arktisk politik fra Laplands Universitet, provokerede forsamlingen ved at fastslå, at efter hans opfattelse er konfrontationen mellem Vesten og Rusland ikke stigende i det arktiske område, og der er mere grund til at interessere sig for spændingen i andre områder, f.eks. Østersøen. Det er derimod de miljømæssige spørgsmål, der er de vigtigste i Arktis. Området åbnes mere og mere for transport og får større og større international betydning rent økonomisk, og her spiller spørgsmålet om udnyttelse af energiressourcerne ind. Det er et usikkert område, fordi omkostningerne kan blive uoverskuelige, hvis der sker store skader på det meget skrøbelige miljø. Frygt for dette og frygten for dårlig PR har f.eks. fået Shell til at trække sig fra området.

Så var det tid til at arbejde videre i de tre arbejdsgrupper, som senere fremlagde deres diskussioner og forslag til fremtidige initiativer.

Miljøgruppen, som jeg deltog i, fortsatte diskussionen om presset på det Arktiske miljø. Flere mente, at vi skulle arbejde for at der i FN blev vedtaget en konvention som den der gælder for Antarktis. De to områder er ganske vist meget forskellige, herunder store forskelle i mulighederne for udnyttelse, men med inspiration fra Antarktiskonventionen kunne der opstilles en ramme for Arktis' fremtid som kunne sikre miljømæssig sikkerhed, fred og afspænding i området.

Diskussionen, efter at arbejdsgrupperne havde fremlagt deres drøftelser, viste stor enighed om, at det er meget vigtigt at få forholdene i Arktis på dagsordenen alle steder, hvor det er muligt. Det er lige nu, der skal ske noget, hvis en helt uoverskuelig udvikling i området skal undgås. Ikke mindst fordi der er så mange lande, der har interesser i området. Alaska og måske også Grønland og andre lande ser frem til at kunne udnytte de ressourcer, der findes, for at kunne understøtte egen udvikling. Uanset professor Lassi Heininens afvisning af, at spændingen i området er stigende, så blev der udtrykt stor bekymring for det stigende antal militærovelser og den øgede tilstedeværelse af krigsskibe og krigsfly f.eks. i Nordnorge.

Opsamling fra det Arktiske Initiativs konference i Helsinki d. 6. juni 2016

Arktis-Initiativet har fra begyndelsen af slået fast, at det skulle fungere som et værktøj til at gøre kollektiv, radikal og venstreorienteret argumentation om arktiske spørgsmål stærkere.

I det Arktiske Initiativs ånd er der blevet formuleret adskillige konkrete forslag til initiativer, som alle deltagere i konferencen kan anvende som deres værktøj i arbejdet for at skabe ændringer i den nuværende politiske situation i Arktis.

Initiativer til støtte for bevægelser og aktiviteter, der medvirker til at sikre oprindelige folks selvbestemmelse.

Initiativer til at støtte de oprindelige folks aktiviteter vendt mod den kapitalistiske udnyttelse af miljøet og de naturlige ressourcer i deres områder.

Initiativer til at afslutte samarbejdet med NATO, forlade Partnerskabet for Fred (NATO-projekt) og Værtsnation-Aftalen (NATO-aftale med henholdsvis Sverige og Finland).

Initiativer til at kæmpe for freden. En kamp der ikke kan skilles fra den antikapitalistiske kamp.

Initiativer til i fremtiden at koordinere og styrke fælles aktioner for alle vore partier og organisationer.

Initiativer til at fremskynde implementeringen af Parisaftalerne om klima, fordi selv om alt er registreret, mangler alt at blive gjort.

Initiativer til at kræve af staterne, som det er foreslået af Panelet for Klimaforandringer, at de lader de fossile brændstoffer blive i Arktis' undergrund. Vi understøtter kampagnen: lad det blive i jorden!

Initiativer til at stoppe den militære eskalering og at jord-, sø- og luftvåben fra alle nationale hære og blokke som NATO fjernes fra området.

Initiativer til at kræve mere offentlig forskning om klimaudvikling, bevaring af biodiversitet og om energisystemer baseret på vedvarende kilder.

Initiativer til udvikling af gensidigt fordelagtigt samarbejde med de arktiske folk i respekt for de oprindelige folks traditioner.

Initiativer til at kræve at Europa medvirker til udvikling af en traktat i det Arktiske Råd og sammen med de oprindelige folk, svarende til traktaten om Antarktis, som skal afgøre de territoriale krav. Sådan en traktat vil i hele menneskehedens interesse sikre, at Arktis kun vil blive brugt til fredelige formål og forskning. Det vil også sikre, at Arktis ikke bliver genstand for international strid.

På baggrund af oplæggene og de 3 arbejdsgruppers arbejde kunne der oplistes en række initiativer, som der kan arbejdes videre med (se faktaboks). Der blev ikke vedtaget nogen egentlig erklæring eller fælles udtalelse derudover.

J. P. Väisänen lagde i sin afslutning vægt på, at debatten havde vist, at det faktum, at forholdene i Arktis er globalt betinget, og at udviklingen i Arktis påvirker resten af verden, gør det nødvendigt at tage alle de initiativer, der er kræfter til, for at sikre Arktis som et område præget af fred og afspænding, hvor et bæredygtigt miljø er sikret, og hvor de oprindelige folks rettigheder, indflydelse og levevilkår respekteres.

En konference alene gør det ikke. Der er brug for opfølgning. Han opfordrede til at andre tog udfordringen op og inviterede til en ny konference i »Arctic Initiative« til næste år.

Professor Lassi Heininen, Laplands Universitet. - Foto: Mike Wright 2016 copyright

I sammenhæng med det Arktiske Initiativ vedtog DKP's landsledelse nedenstående udtalelse, der tidligere har været bragt i DKP-nyt og dele af pressen:

For fred og afspænding i Arktis

Den danske regering lægger op til konfrontationer og øget spænding i Arktis på det militære og politiske område. Det er ikke det, der er brug for. Der er brug for en fredelig udvikling, hvor de involverede stater i ligeværdigt samarbejde aftaler såvel brug som beskyttelse af de arktiske områder.

Med afsmeltningen af iskapen er kampen om øget udnyttelse gået i gang. Såvel private virksomheder som staterne omkring Arktis ser store muligheder især på transportområdet og for udnyttelse af områdets ressourcer, herunder energiressourcerne. Samtidig er der under USA's ledelse gang i en opbygning af de vestlige landes militære tilstedeværelse i og omkring Arktis og af overvågning og kontrol med området. Hovedsigtet er at isolere Rusland, som ellers er den nation, der har den største kontakthflade med det arktiske område. Den konfrontation sker i forlængelse af den øgede spænding i forhold til Rusland, som NATO har skabt med provokerende aktiviteter i Ukraine og de baltiske lande og med afholdelse af NATO-øvelser i Sverige og Finland. Såvel NATO som NATO-landene individuelt udviser større og større interesse for det arktiske område. Men området er for vigtigt og miljømæssigt for sart til at blive overladt til udnyttelse af de store virksomheder og til USA's og deres allieredes brug militært og politisk.

De oprindelige befolkninger og deres levevis er allerede truet af den igangværende udnyttelse af de arktiske områder. Deres fremtid skal sikres.

Danmarks kommunistiske Parti vil derfor støtte aktiviteter vendt mod den kapitalistiske udnyttelse af miljøet og de naturlige ressourcer i Arktis.

Miljøet i Arktis skal sikres gennem internationale aftaler, som indebærer, at de fossile brændstoffer i Arktis ikke udnyttes, og at der bliver forsket yderligere i klimaudvikling, biodiversitet og energisystemer baseret på vedvarende energikilder.

Den militære eskalering i området må stoppes. Der skal tværtimod arbejdes for nedrustningsaftaler, der fjerner militærestyrker fra området. Det betyder, at NATO's indflydelse skal bekæmpes.

De oprindelige folks rettigheder skal styrkes, så de reelt får indflydelse på udviklingen i deres egne områder og på egne livsbetingelser.

Danmarks kommunistiske Parti mener, at den danske regering i stedet for konfrontation skal arbejde for, at alle spørgsmål i Arktis afgøres fredeligt i respekt for de særlige hensyn, Arktis kræver, og for andre landes interesser. Regeringen skal arbejde for, at der indgås en international traktat om Arktis svarende til den, der gælder for Antarktis, for at sikre, at Arktis kun bliver anvendt til fredelige formål under hensyn til miljøet og de oprindelige befolkninger.

*Vedtaget af Danmarks Kommunistiske Partis Landsledelse
d. 28. august 2016*

Honneth og den »aktualiserede« socialisme

Af Niels Rosendal Jensen

Socialfilosoffen Axel Honneth har på Suhrkamp udgivet *Die Idee des Sozialismus: Versuch einer Aktualisierung* i 2015 (168 sider).

Honneth er langt fra marxist, men rejser alligevel en række interessante spørgsmål, som er værd at beskæftige sig med. Det er med andre ord ikke en anmeldelse, der følger. Det er snarere nogle overvejelser på baggrund af Honneths bog. Dels er det værdifuldt, at der overhovedet tænkes i baner af socialisme, dels giver hans fremstilling plads til at tænke og gentænke, hvad socialisme er.

Hvorfor forsvandt kritikken og alternativerne?

Han undrer sig med rette over fraværet af alternativer til »nødvendighedens politik«, som er den politiske midtes og dermed elitens projekt, og til den bestående samfundsorden og forklarer dette ved dels at pege på realsocialismens sammenbrud, dels at pege på det »postmoderne« og dets ophævelse af forestillinger om fremskridt, der sprænger fuger og bånd. Imidlertid afviser han begge forklaringer og søger i stedet at finde en mellemproportional mellem de to forklaringer. Allerede her kan man rejse nogle grundlæggende spørgsmål: hvorfor er sammenbruddet i det historiske kompromis mellem arbejde og kapital ikke inddraget? Dette kompromis blev et resultat af såvel nationale kampe (en stærk arbejderbevægelse politisk og fagligt) som det internationale styrkeforhold. Realsocialismen var i allerhøjeste grad en medvirkende årsag til, at kapitalismen var nødt til at satse på velfærd og tryghed. Der var to principielt forskellige veje at vælge imellem. Fordummelse af læseren eller ren og skær forglemmelse – ingen af delene kan tilgives, når det erindres, at Honneth er arvtager efter den kritiske Frankfurterskole (Adorno, Horkheimer). Hvordan kan man i store træk overse, at socialdemokratismen blev erstattet af neoliberalisme?

Neoliberalisme betyder deregulering af kapitalen, og blandt de »opfindsomme« argumenter fra 1980'erne hørte vi igen og igen om den offentlige sektors elendigheder, om at der intet alternativ var (Thatchers »there is no alternative«), at velfærdsstaten skulle på slankekur (»starve the beast«, sagde Thatcher), og at marxismen såvel som historien var død. En lille menneskealder senere lever vi i et Europa og Danmark, der er præget af store klasseforskelle og sociale problemer. Fattigdom, som man anså for et randfænomen, der ville blive afskaffet inden for en kort årrække, er blevet til en målestok i almindelige menneskers liv. Privatiseringer, besparelser, afmontering af det sociale sikkerhedsnet, stagnation i reallønnen og afskaffelse af lønarbejdernes rettigheder kom i stedet til at blive dominerende. Det hører vi ikke meget om hos Honneth.

Var pionererne økonomiske og teknologiske determinister?

I analysen af socialismens idémæssige grundlag peger han på,

at den oprindelige idé om socialisme fra Saint-Simon til Marx fokuserede på økonomien, især markedskræfterne og arbejderens stilling. Her skal dog bemærkes, at Honneth udelukkende benytter sig af den unge Marx, ikke den ældre, der har brudt med den borgerlige økonomis forståelser og ligeledes med Hegel, som Honneth har svoret troskabsed. Derved bliver hans kritik forfejlet. Arven fra den franske revolutions »Frihed, lighed og broderskab« blev forvaltet på den måde, at socialisterne grundlæggende anså markedsøkonomien som en hindring for frihed og lighed for folkenes store flertal. Derfor drejede det sig om at bringe markedet under offentlighedens kontrol. Mod sætningen mellem arbejde og kapital stod derfor centralt, men kom også til at stå i vejen for at optage andre væsentlige temaer, som i Honneths optik er demokratiske reformer og feminisme. Hvorfor benyttede socialisterne sig ikke af mulighederne for at udvide de borgerlige, demokratiske rettigheder, spørger han. Svaret er, at det gjorde de faktisk også. Marx blev jaget i landflygtighed. Det senere SPD blev underlagt socialistloven fra 1878 til 1890, hvor partiets virksomhed blev forbudt. Intet under, at socialister betragtede de højtbetjente demokratiske rettigheder som tvivlsomme. Staten var ikke deres ven, men deres erklærede fjende. Desuden havde arbejderbevægelsen ikke i 1840'erne den styrke, der skulle til for både at kæmpe sin egen sag og tillige gøre sig gældende på andre væsentlige samfundsmæssige områder.

Hans påstand er: I dag er barrieren ikke økonomi, men kommunikation. Påstanden baseres på hans tilslutning til systemteorien, der i korthed handler om, at samfundet er opdelt i selvberørende delsystemer (økonomi, uddannelse, arbejdsmarked, religion m.v.), som følger hver deres logik; i denne bog fokuserer han dog på økonomi, personlige relationer og demokrati. Desuden kritiserer han »de gamle« for ikke at forstå den politiske viljesdannelse og heller ikke forholdet mellem kønne. Sammenfattende: hans kritik rettes mod økonomisk determinisme, udviklingsteorien og endelig en mangel på orientering mod demokratisering og styrkelse af kvinderne. Kritikerne kan selv ende med at blive offer for kritik: Marx og Engels understregede igen og igen, at økonomien kun var bestemmende i sidste instans. De fandt altså andre forklaringer end de rent økonomiske, dvs. forholdet mellem produktivkræfter og produktionsforhold. Økonomisk determinisme betyder, at handlinger på det politiske og ideologiske niveau er blotte og bare reflekser, altså umiddelbare spejlbilleder af den økonomiske basis. Men bestemmelsen om økonomiens determinans i sidste instans var for Marx ikke andet end de økonomiske strukturers påvirkning af de politiske og ideologiske strukturer i form af, at de økonomiske strukturer sætter snævrere grænser for de andre niveaues form og indhold og (naturligvis!) omvendt og desuden gør nogle politiske og ideologiske processer mere sandsynlige end andre rent indholdsmæssigt. Økonomien fletter sig således ind i de handlinger, som udspiller sig på det politiske og ideologiske niveau uden på en mekanisk måde at fastlægge holdninger, motiver og adfærd. Når økonomi er afgørende (bestemmende i sidste instans), skyldes det: Kapitalen har magt til at undlade at investere og til ligefrem at trække sig ud af et lands økonomi. Dvs. at en af grænserne for handlinger på

det politiske niveau går ved de tilfælde af indgreb i økonomien, hvor kapitalen oplever sin profitabilitet truet i en sådan grad, at den strejker eller investerer i et andet land. Det synes dog at være en undtagelse, at kapitalen truer med sabotage af økonomien – selv om den er set i f.eks. Chile under Unidad Popular. En væsentligere og mere hyppigt forekommende form for politikens grænser er politikernes og embedsmændenes daglige og fortsatte handlinger, som har til formål at vedligeholde og udvide mulighederne for gevinst gennem forbedring af »rammevilkårene«. Disse grænser er ikke givne. De ændrer sig historisk i kraft af produktionsmådernes udvikling, klassekampene og de økonomiske konjunkturer. Man savner ganske enkelt den overvejelse hos Honneth om, i hvilken grad klassekræfterne på det politiske og ideologiske niveau har en relativ autonomi, som former lovgivning mere eller mindre uafhængigt af klassernes styrke på det økonomiske niveau.

Et tilbud om »etisk socialisme«?

Honneths tilbud ligner en »etisk socialisme«. Den har været afprøvet i efterkrigsårene i SPDs Bad Godesberg-program (1959), som kort fortalt bekræftede SPDs reformistiske linje og omdefinerede socialisme til en bred humanistisk bestræbelse (inklusive Jesu bud om næstekærlighed). Gammel vin på nye flasker, som afviger på grundlæggende punkter fra den klassiske socialisme-opfattelse. Positivt anskuet kan Honneths tanker betragtes som et almindeligt demokratisk program, hvor vi skal komme hinanden ved: demokrati som livsform (John Dewey i USA og herhjemme Hal Koch), ligestilling mellem kønnene og et muligt indgreb mod spekulations- og kasinokapitalisme. Det er alt sammen pænt og velment, men kan positivt anskuet alene betragtes som en forberedelse til socialisme forstået som en systemoverskridende samfundsmæssig forandring. Demokratiske krav har en værdi i sig selv; demokratiet skal hele tiden udvides – f.eks. er det på høje tid at afskaffe kongehus og adskille kirke fra stat. Det er endnu vigtigere at generobre og udvide lønarbejdernes rettigheder på arbejdspladserne og i samfundslivet, for slet ikke at tale om, at midterpartierne (også

kaldet »den ekstreme midte«) har accepteret denne neoliberale afpresningspolitik og ser det som deres mål at beskytte elitens kortsigtede interesser (skattelettelser, begunstiggelse af ejerboliger osv.) og afvise forbedringer for det offentlige (togfonden, omprioriteringsbidraget, kontanthjælpsloftet m.v.). Demokratiske reformkrav er aldeles nødvendige både i forsvaret for de bredeste lags interesser og som redskaber til at forberede socialismen. Men de kan faktisk også medføre, at det socialistiske potentiale inddæmmes. Kampen for demokratiske rettigheder, f.eks. medborgerskab, som mange socialdemokrater og socialister markedsførte som et stort spring fremad, viste sig både at kunne inkludere tidligere ekskluderede fra fællesskabet og samtidig tjene et andet formål: nemlig at inddæmme det revolutionære potentiale i arbejderklassen. Sigtet var at gøre arbejderne pligtopfyldende og loyale over for det bestående, kapitalistiske system. Det må siges at være lykkedes. Det trykke hjem og den pæne tone er blevet hverdagsnorm i alle sociale klasser, samtidig med at klassepolitik er erstattet af identitetspolitik: medborgerskab, kønnenes og de seksuelle identiteters ligestilling, anerkendelse af minoriteter, diversiteten til højborgs m.v. Det er fremskridt, men faren er, at der næres en naiv tiltro til, at tolerance og kommen hinanden ved kan træde i stedet for bekæmpelse af undertrykkelse og udbytning (altså klassekamp). Prisen for denne naivitet har været, at den tredobbelte trussel fra fattigdom, arbejdsløshed og revolution er fanget op, ledt ind i ufarlige baner og dermed tæmmet.

Farvel til klassesamfundet?

Honneth kan heller ikke længere se klassesamfundet for sig. Marxismens »historiske subjekt«, proletariatet, er ikke manifest på samme måde som tidligere, ja måske har proletariatet aldrig haft den objektive interesse i revolution, som Marx analyserede sig frem til. Hvad betyder det? At han ikke forholder sig til de faktiske forhold i samfundet. Tager vi f.eks. Danmark, bliver begrebet klasse anvendt som ikke set i længere tid. For at vise hvordan trækkes her på »Klassekamp fra oven«, som tegner nedenstående billede (Andersen et al. 2014: 91):

Overklasse (1,5%) * selvstændige, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst (1,2 mio. kr. i 2014) * topledere, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst * personer med videregående uddannelse, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst
Højere middelklasse (10%) * selvstændige, der tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst (op til 1,1 mio. kr.) * topledere, som tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst * personer med videregående uddannelse, der tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst * personer med akademisk uddannelse, der ikke indgår i overklassen, uanset indkomst
Middelklasse (23%) * selvstændige, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst (779.000 kr. i 2014) * Topledere, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst * personer med kort eller mellemlang uddannelse, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst
Arbejderklasse (45%) * personer med erhvervsfaglig uddannelse, der ikke indgår i en af de øvrige klasser * ufaglærte, der ikke indgår i en af de øvrige klasser
Underklasse (21%) * personer, der er udenfor arbejdsmarkedet mere end 4/5 af året

Denne model er ikke en klasseanalyse. Det er en statistisk klassifikation eller social stratifikation efter økonomiske og uddannelsesmæssige kriterier. Her benyttes sociologiske kriterier (uddannelse, kulturel kapital) og lineære indkomstskalaer. Betydningen af den slags er: at vide, hvordan ressourcerne i samfundet fra indkomst og formue over uddannelse og kultur til forbrugsgoderne er fordelt mellem forskellige grupper af befolkningen. Grænserne mellem socialgrupperne drages på grundlag af den forskellige mængde ressourcer i forskellige grupper. Grænserne mellem de sociale klasser vil derimod følge de afgørende konfliktlinjer i samfundet (Hansen 1990: 35). Derfor finder vi ikke i den sociale stratifikation det afgørende: forholdet til produktionsmidlerne, rollen i den samfundsmæssige organisation osv. Det skyldes, at disse forhold ikke kan beskrives i så simpel en form. Social stratifikation, som det kendes fra mange undersøgelser af levevilkårene (inddelingen i 5 socialgrupper), er ikke sociale klasser, fordi sociale klasser står i konflikt til de eksisterende autoriteter. Hvorvidt denne modstand vil udvikle sig til en klassekamp afhænger af de tekniske, politiske og sociale organisationsbetingelser og (naturligvis) skabelsen af en klassebevidsthed. En social klasse bliver til en politisk klasse, når den kontinuerligt handler ud fra sine kollektive interesser.

Klasseanalyse og klasseteori handler til syvende og sidst om at finde de samfundsmæssige kræfter, der kan frembringe samfundsmæssige forandringer, altså den samfundsforandrende kraft. Men når bedre ikke findes, er den gengivne model anvendelig til formålet her, nemlig at vise, at ulighederne fortsat er markante. Indkomst, position i arbejdslivet og uddannelse er væsentlige nutidige markører i forhold til de sociale klasser. Lad os inddrage Lenins definition: »Klasser kalder man store menneskegrupper, der adskiller sig ved deres placering i den samfundsmæssige produktions historisk bestemte system, ved deres forhold til produktionsmidlerne..., ved deres rolle i den samfundsmæssige organisering af arbejdet, og følgelig ved de måder, hvorpå de får, og det omfang, hvori de får den part af samfundsrigdommen, som tilfalder dem. Klasser, det er menneskegrupper, af hvilke den ene kan tilegne sig den andens arbejde, i kraft af deres placering i den givne økonomiske samfundsstruktur« (Lenin 1983:299).

Marxismen vender så at sige problemet om ved ikke at tage udgangspunkt i abstrakte fællestræk for en klasse af individer. Den tager derimod fat i en dynamisk forståelse af, hvad en klasse er. En klasse er ikke en ting, altså en matematisk eller statistisk opgørelse af, at så og så mange mennesker har det og det forhold til produktionsmidlerne. For marxismen er det ikke lighederne, men derimod forskellene, der er udslaggivende. Disse forskelle udvikles og forandres i kraft af antagonismen mellem arbejde og kapital. En marxistisk analyse af samfundsklasserne er derfor ikke en klassifikation, men derimod en analyse af de klassekampe, der frembringer samfundsklasserne, og den måde, hvorpå mennesker skaber historie (se også Marx 1972: 1137-38, hvor han skriver: Hvad er det, der udgør en klasse? og hvad er det, der gør at lønarbejdere, kapitalister og jordejere danner de tre store klasser i samfundet? Svaret, som dog afvises (manuskriptet afbrydes!), er: Ved første blik, at indkomster og indkomstkilder er af samme art i hver gruppe, dvs. arbejdsløn, profit og jordrente. I kraft af arbejdsdelingen i

samfundet opspaltes arbejdere, jordejere og kapitalister i en uendelighed, hvorfor man ikke kan bygge en klasseanalyse på indkomstkilden alene). Tilbage står imidlertid, at klassesamfundet er kendetegnet ved en vertikal antagonisme mellem et antal horisontale grupper, som hver især baseres på en ensartet indkomstkilde, og som indebærer horisontal solidaritet og vertikal kamp. Arbejdsdelingen og opspaltningen har afgørende betydning for klassebevidstheden.

Arbejderklassens klassebevidsthed er derfor ikke nødvendigvis »proletarisk«. Alene baseret på vore egne erfaringer kan vi pege på en treenighed af bevidstheder, nemlig en »proletarisk«, en »ærbødig« og en »privatiseret«. Den proletariske arbejder kender vi fra f.eks. strejkekampe og indsigt i den revolutionære kamps vilkår og mål, ligesom vi kender den ærbødige, der næsten står med hatten i hånden, og som i øvrigt også frembringes under dække af sloganet: det skal betale sig at arbejde. Den privatiserede arbejder er ham/hende, hvis arbejds-situation er socialt isoleret, og hvis forståelse mest af alt tager farve af pengenes betydning som målestok for forholdet mellem mennesker.

Erik Olin Wright har føjet nogle nyere træk til: ikke alene kapitalbesiddelse er magtfuld. Det er ledelse (altså organisationsmagt) og uddannelse (altså kundskabsmagt) også (Wright 1989). Samme grundlag præger Erik Jørgen Hansens analyse af det danske samfund (Hansen 1990). Kort sagt: Honneths idé om et senmoderne samfund uden klasser og klasse modsætninger holder ikke. Der har fundet en omfordeling sted til fordel for overklassen, og klassekampen tager sig anderledes ud i fremtrædelsesform, men ikke i væsen.

De »glemte« temaer: demokrati og feminisme?

Honneth er især optaget af og begriber videre de tre sfærer (personlige relationer, økonomi og politisk viljesdannelse) som tre adskilte og egensindige sfærer, der så at sige er præget af hver deres logik. Marxismen har faktisk forholdt sig til de personlige relationer kønnene imellem. Engels bidrog med *Familiens, statens og privatejendommens oprindelse*, der blev grundbog i den moderne kvindebevægelse, og Bebel skrev klogt om kvinden og socialismen. Med andre ord: feminismen var ikke glemt. Hverken i teoretisk arbejde eller i det praktisk-politiske arbejde. Naturligvis blev det undertiden fejlagtigt udlagt som om, at feminisme og klassekamp var en og samme ting: kvindekamp er klassekamp, klassekamp er kvindekamp, lød parolen blandt dele af kvindebevægelsen i 1970'erne og 1980'erne. Sagen er imidlertid en anden: Ikke alle modsætninger er klasse modsætninger, og ikke alle demokratiske kampe kan reduceres til bifænomener i klassekampen. Sagt anderledes: ikke alle kampe kan sideordnes eller indordnes efter betydning ud fra et fikspunkt. Demokrati indgik ligeledes med vægt i de klassiske analyser af Marx om Pariserkommunen og borgerkrigene i Frankrig, i Lenins fremstilling af staten og revolutionen m.v. Holder vi i modsætning hertil fast i, at den samfundsmæssige arbejdskrafts reproduktion som vare er det gennemsyrende element på tværs af sfærerne, tilfører Honneth ikke ideen om socialisme nyt kraftfoder. Der er ganske mange sympatiske og

velmente tanker i hans bog. Men at lancere socialismens aktualitet som en kamp for demokrati som livsform er i bedste fald pauvert. Når Honneth gør det, er årsagen den, at han betragter socialisme som en ren og skær kamp om at udvide den sociale frihed inden for det eksisterende samfund. Dog under den formildende omstændighed, at ligesom Fourier og Owen eksperimenterede med deres forsøg på at skabe et nyt samfund, og ligesom Marx understregede betydningen af kooperativ produktion i både Manifestet og Inauguraladressen, således skal vi også i dag finde former for brud med den primitive markedsøkonomi. Lenin prøvede som bekendt med både statslig produktion, Kooperation (foreningen af frie producenter) og et styret marked.

Hvorfor bruge tid på Honneth? For det første fordi han rejser en række væsentlige spørgsmål, der kan få os til at tænke over, hvad der lykkedes hhv. ikke lykkedes. For det andet fordi vi selv skal til at argumentere for et socialistisk alternativ. For det tredje at få dette alternativ til at udgøre det sammenhængende perspektiv mellem hverdagens kampe og de lange linjer.

Se Cuba bag turist-facaden

Dansk-Cubansk Forening inviterer danskere i alle aldre til at tage med på solidaritetsbrigade til Cuba. Det er brigade nummer 60, og foreningen betegner rejsen som »en velafprøvet succes«.

Velkommen på Solidaritetsbrigade nummer 60 til Cuba. Det bliver dit livs oplevelse. Brigaden er fra 14. december 2016 til 5. januar 2017 – 3 uger for 4.500 kr. + flybillet.

Programmet omfatter fem halve arbejdsdage. Arbejdet er lettere landbrugsarbejde eller mindre bygge og vedligeholdelsesopgaver. Arbejdet ligger fra kl. 7 til 11 – inden det bliver for varmt i marken.

Om eftermiddagen er der enten konferencer i brigadelejren med oplæg af politikere, journalister, ungkommunister, økonomer eller andre, der fortæller om Cuba og livet i Cuba. Eller der er besøg på institutioner eller hos organisationer: Hospitaler, skoler, børnehaver, plejecentre for handikappede, fagforening, kvindeforbund og lignende.

Sådan bor og spiser brigadisterne

Brigadelejren ligger i Caimito ved landsbyen Guayabal – cirka 35 kilometer fra Havanna. Brigadisterne bor på værelser med op til seks senge. Opdelt i mænd og kvinder. Der er fælles bad- og toilettrum for hhv. mænd og kvinder.

Lejren vækkes klokken 6 om morgenen og arbejdet starter klokken 7. Klokken 12 er der frokost og fra 14-17 er der program. Hvis der er besøg i Havanna eller andre steder er der om aftenen tid på egen hånd. Klokken 18 er der aftensmad i den fælles spisesal.

De tre måltider er almindelig, jævn cubansk mad: Ris og bønner samt salat og frugt præger menuen. Om aftenen er der dans, musik, danseundervisning, film...

Referencer

- Andersen, J.G., Andersen, L., Olsen, L., Ploug, N., Sabiers, S.E. (2014). *Klassekamp fra oven: Den danske samfundsmodel under pres*. København: Gyldendal
- Hansen, E.J. (1990). *Den maskerede klassekamp: En beretning om klassesamfundets forandring*. København: Hans Reitzels Forlag
- Honneth, A. (2015). *Die Idee des Sozialismus: Versuch einer Aktualisierung*. Berlin: Suhrkamp Verlag
- Lenin, V.I. (1983). *Et stortilet initiativ*, i Lenin Udvalgte Værker, Bd. 11. København: Forlaget Tiden, s. 289-311
- Marx, K. (1972). *Kapitalen, 3. bog 4*. København: Rhodos
- Wright, E.O. (1989). *The Comparative Project on Class Structure and Class Consciousness: An Overview*. Acta Sociologica, Vol. 32, No. 1

I lejren er der en bar og en butik samt i begrænset omfang adgang til internet.

Fire dage til Matanzas

Programmet omfatter dagture til Havanna og til stranden. Mellem den 26. og 30. december er der tur til byen Matanzas – herunder besøg på den berømte strand Varadero i nærheden af Matanzas. Brigadisterne bor de fire dage på hotel. Indkvarteret på 2- eller 3-sengs værelser. Der er en række besøg i lokalområdet, men også god tid til at slappe af og gå på opdagelse på egen hånd.

Det er Dansk-Cubansk Forening, som sammen med søsterorganisationer i de nordiske lande og i Cuba organiserer denne brigaderejse. Det er brigaderejse nummer 60; altså en velafprøvet succes.

Brigadisterne kommer til at være sammen med mennesker i alle aldre fra flere lande – og naturligvis Cuba. Man kan læse hele programmet på cubavenner.dk – og skrive til foreningen på: post@cubavenner.dk

Modtaget materiale

Falskspillere

(Efter Erik Blomberg)

Af Otto Gelsted

Overalt, hvor lys og spejle blinker,
sidder mænd og spiller falsk —

Deres øjne blinker til hinanden:
»Det er os, der har de største trumfer.
Ingen ser os. Vi tar hele puljen.
Det er os. Vi kender jo hinanden!«

Med et heftigt råb af ringen
rejser sig en ensom mand:
»Op med kortene — I spiller falsk!«

Men da rejser sig i hele salen
alle som een:

»Hvem er du? Hvad har du her at gøre?
Hvem er du, der bryder spillets love?

Se på vore pletfri hvide hænder!
Se på vore åbne rene træk!
Det er os. Vi kender jo hinanden! —

Hvem er han der uden højtidsdragt?
Hvem er han, som ingen af os kender?
Ned med manden! — Det er ham,
der spiller falsk!«

Overalt med skjortebryst, som blinker,
sidder mænd og spiller falsk —

Om digtet: Det er inspireret af den svenske forfatter og litteraturkritiker Erik Blomberg (1894-1965). Det er skrevet som en kommentar til opgøret med værnemagere og sortbørsfolk, der samarbejdede med besættelsesmagten.

Men digtet rækker ud over sin egen tid, for aldrig har falskspillere haft mere gyldne kår og optrådt mere skruppelløst end i dag. Det gælder i medieverdenen, i politik, i forretningsverdenen og kulturlivet. Alt er til fals for højstbydende – varesamfundet i højeste potens!

Digtet er fra Otto Gelsteds *Frihedens år*, der udkom på forlaget Tiden i 1947, og billedet er et maleri af Henry Heerup.

Hvad sker der i Ukraine?

Vi fyldes med løgne om, hvad der foregår i Ukraine. Vi får fortalt, at der har været en revolution under paroler om »europæiske værdier«, og at landet trues af russisk aggression. Sandheden er en helt anden, og for at råde bod på bare lidt af den desinformation, den danske befolkning er udsat for, inviterede Danmarks Kommunistiske Parti i samarbejde med Kommunistisk Parti en repræsentant for Ukraines Kommunistiske Parti til landet. Her er den tale, han over et par dage i september holdt i København og Århus. Se i øvrigt foromtalen af besøget i augustnummeret.

Af Heorhii Buiko

Jeg vil først takke for invitationen til at besøge Danmark. Takke både for at kunne møde danske kommunister og for i almenhed at kunne orientere jer om, hvad der sker i Ukraine, samt for at drøfte mulighederne for fremtidigt samarbejde.

Derhjemme ser mine partikammerater dette Danmarks-besøg som udtryk for jeres solidaritet med Ukraines arbejdende folk og med Ukraines Kommunistiske Parti (UKP). Vort parti fortsætter en utrættelig politisk kamp trods politisk terror og trods retsforfølgelse, hvis mål er at få vort parti forbudt.

Netop i disse dage foregår der i flere lande – ikke mindst i de tidligere sovjetrepublikker – en debat om konsekvenserne af Sovjetunionens opløsning for 25 år siden.

Jo mere tid der går, og jo flere konkrete socialøkonomiske og værdimæssige forandringer der sker, desto mere vurderes udviklingen som en tragedie, der har ramt de tidligere sovjetborgeres hverdag. Flere eksperter deler den opfattelse, at det, der skete dengang, virkelig er nutidens største geopolitiske katastrofe.

Denne katastrofe har gjort verden unipolær, altså med ét midtpunkt. Den har åbnet for global udbredelse af kapitalismen. Resultatet af denne proces er, at det 21. århundredes globalisering kan betragtes som udtryk for imperialismens højeste stadie.

Globaliseringen skaber en forestilling om større økonomisk lighed i verden. Men i virkeligheden fremmer den en intensiv udvikling af transnationale selskaber og transnationale bankers ekspansion. Globaliseringens lokomotiver er Verdensbanken og Den Internationale Valutafond, som betjener det amerikanske finansoligarki og dets sattelitter, og hvis vigtigste mål er gennem udbytning af hele verden at skabe profit og akkumulere kapital til verdensøkonomiens kernelande.

Den globale kapitalisme anvender både en klæbende ideologisk magt og en blød økonomisk magt – men også brutal militærmagt. Efter Sovjetunionens fald har vi oplevet NATO's ødelæggelse af Jugoslavien, Irak, Libyen og nu forsøg på – ved hjælp af IS – at smadre Syrien.

De globale herskere har helt bestemte planer med Ukraine. I

Østeuropa er der fra Østersøen til Sortehavet oprettet en bue af lande med Baltikum, Polen, Rumænien og Bulgarien for at etablere en militærblokade af Rusland og dets allierede inden for Den Euro-Asiatiske Union. For at gøre denne bue total mangler blot et enkelt led – Ukraine. Lykkes deres plan, vil der være rejst en slags karantænevold mod den østslaviske verden.

I løbet af de 25 år efter proklamationen af selvstændighed har Ukraines magthavere desværre ikke formået at udnytte vort lands geografiske og strategiske fordele. Det skyldes deres politiske præferencer, deres servilitet overfor vestlig kapitalmagt og deres drømme om personlige profitter, som straks er blevet gemt væk i oversøiske off-shoreskjul. Dermed gik Ukraine glip af muligheden for at blive initiativtager og en stærk integrerende faktor i skabelsen af et fælles Europa – som det tidligere hed: »Fra Vancouver til Vladivostok« – uden grænser og uden indflydelsessfærer.

Ukraines nye magthavere har i stedet ensidigt påtvunget vort folk en såkaldt europæisk integration og et brud med det Rusland, som vi har levet sammen med i århundreder, og som vi har fælles historie, kultur, økonomi med – og som bygger på tætte familiebånd. I stedet agter de globale herskere at bruge vort folk som kanonføde imod det multinationale Rusland, hvor der blandt andet bor flere millioner etniske ukrainere, der af et ærligt hjerte betragter sig som russiske statsborgere.

Med sin russofobiske politik satser Kiev-styret nu på den mest radikale nationalisme og har skabt et farligt arnested for international spænding midt på det europæiske kontinent. Selv Polen – der ellers aktivt støtter Ukraines nye politik – har fundet det nødvendigt at lægge afstand til den ukrainske nationalisme ved i sommer at markere 11. juli som mindededag for ofrene for ukrainske nationalistes folkedrab på polske borgere i 1939-

1945.

Det påstås, at vi har haft 25 år med reformer. Det er noget vås. Mit land står derimod midt i en tragedie – ikke mindst fordi grundlaget for vor uafhængighed, en konkurrencedygtig økonomi, er smadret.

Det sovjetiske Ukraine var blandt de industrilande, der havde den mest dynamiske udvikling. I en række år havde vi større økonomisk vækst end Vesttyskland. Vi havde flyindustri, vi havde rumfartsindustri, vi fremstillede pipelines, vi havde en omfattende sværindustri og elektronik. Vi havde en veludviklet agrar-industri, alsidig akademisk forskning, højteknologisk og gratis sundhedsvæsen, uddannelsessystem samt et veludviklet velfærdssystem.

I dag er Ukraine blandt de få tidligere sovjetrepublikker, hvis bruttonationalprodukt endnu ikke er kommet op på højde med det niveau, vi havde, da Sovjetunionen blev opløst. I dag udgør Ukraines bruttonationalprodukt omkring 1/3 af den Socialistiske Sovjetrepublik Ukraines.

Afindustrialiseringen af Ukraine samt en degeneration af landets produktive og kadremæssige potentiale er omfattende. Hundredevis af virksomheder er stoppet eller kører på halvt blus. Millioner har mistet retten til arbejde – de er arbejdsløse. Andre millioner føler sig tvunget til at søge arbejde i udlandet.

85 procent af Ukraines anlægsaktiver er nedbrudt. Et udtryk for vort privatiserede erhvervslivs teknologiske tilbagestående og svage innovative udvikling er det forhold, at den femte teknologiske generation, der jo dominerer i Vesten, hos os kun udgør lidt over 5 procent.

Fordi vor forskning fortsat rammes af kraftige besparelser og i år kun får tilført 0,2 procent af bruttonationalproduktet, står vor forskning ved afgrunden, selv om den har et kæmpepotentiale indenfor flere brancher.

Sociale landvindinger som fuld beskæftigelse, billige almenboliger og kommunalservice er snart forlind.

I strid med Ukraines forfatning har oligarkernes styre skåret ned i det net af statslige og kommunale sundhedsinstitutioner, der er forpligtede til at yde gratis service. Det samme gælder uddannelsessystemet og småbørnsinstitutioner.

De største slag mod Ukraines økonomi, socialservice og levestandard er sket inden for de sidste 2½ år – efter det statskup, som oligarkiske grupper gennemførte i februar 2014 i deres kamp om magten.

Janukovitjs regime og hans oligark-klaner repræsenterede primært ukrainske nationale kapitalinteresser. For at fastholde magten benyttede de sig af nationalistiske organisationer og snakkede dem efter munden. Disse organisationer modtog finansstøtte og kom til at spille rollen som en spydspids i kampen mod venstrekræfterne. De medvirkede til en sproglig, territorial, etnisk og religiøs splittelse af Ukraine.

Janukovitjs udenrigspolitik blev påvirket af denne splittelsespolitik. Den tjente primært nationalistiske minoriteters interesser. Derved snød han sine egne vælgere – især dem i de industrielt mest veludviklede områder, i Sydøst-Ukraine.

Janukovitjs regerende Regionernes Parti ydede omfattende finansstøtte til det nationalistiske Frihedsparti (Svoboda) – der jo frem til 2004 hed Det Social-Nationale Parti og faktisk var et naziparti. Netop i Janukovitjs regeringsperiode fik Svoboda medvind og kom ind i parlamentet. I øvrigt er den nuværende

parlamentsformand, Andrej Parubij, en af Svobodas stiftere. Det er altså en regulær nazist, der i dag leder Ukraines parlament.

Janukovitj følte i stigende grad at han stod svagt. Han mistede vælgerne opbakning og gjorde på trods af diverse love alt for at forhindre afholdelsen af den folkeafstemning om Ukraines medlemskab af Toldunionen, som Ukraines Kommunistiske Parti i 2013 havde foreslået og var i gang med at forberede. Dermed fremmede han den politiske krise.

Denne politiske krise blev udnyttet af de oligarker, der repræsenterer den ukrainske komprador-kapital – og altså er knyttet til udenlandske kapitalinteresser. De udnyttede brunsjorterne i egne interesser. Oligarker og regulære kriminelle strukturer kørte parløb. Det var dem, der med amerikansk støtte i 2014 organiserede det væbnede kup og fik koblet EU med på vognen.

Og resultatet blev derefter. Ukraines forbryderverden vandt indpas i magtens strukturer fra øverst til nederst: i parlamentet samt i regional- og lokaladministrationen. Og magten blev straks udnyttet til at iværksætte en krig mod Donbass – mod den lokale civilbefolkning, der aktivt havde modsat sig den udvikling, der udsprang af februar-kuppet i Kiev.

Et andet typisk karaktertræk ved Kiev-styret er at det er under total ekstern administration – primært af USA og internationale finansinstitutioner. Og dermed har vi faktisk mistet vores suverænitet. Vi er i dag omdannet til et territorium, der styres udefra.

Siden maj 2014 er der i Ukraine tale om en brutal borgerkrig og klassekamp, hvilket desværre godt og grundigt forties af de vestlige medier.

Det officielle Ukraines propaganda leverer en anden opfattelse af situationen. Men præsident Porosjenko har selv underskrevet Minsk-aftalerne, hvori det faktisk hedder, at konflikten i Donbass er en civilkonflikt. Og chefen for Ukraines generalstab har udtalt, at der hverken er eller har været regulære russiske militærstyrker i Donbass.

For at komme ud af den tragiske blindgyde kræves en politisk dialog mellem Kiev-styret på den ene side og Donetsk og Luhansk på den anden. Vort parti har fra denne civile konflikts første dage fastholdt og krævet, at problemet bliver løst gennem fredsforhandlinger mellem hovedstaden og regionerne. Minsk-aftalerne bekræftede vores holdning. Det er regeringens skyld, at der den dag i dag ikke er iværksat en dialog, alt imens antallet af dræbte stiger – både blandt soldater og især civile, herunder børn, ældre og kvinder. FN nævner omkring 10.000 dræbte og snesevis tusinder sårede. Flere tusinde boliger og virksomheder er lagt i ruiner. Omkring 2 millioner er på flugt og søger ly i udlandet, først og fremmest i Rusland.

Det regime der blev etableret i februar 2014 lovede at adskille business fra den politiske magt. De lovede et opgør med korruption. I dag, 2½ år efter, kan vi konstatere, at det kriminelle og oligarkiske grundlag, der blev skabt efter 1991, tværtimod er styrket.

Rent demonstrativt placerer man både centralt og lokalt dollarmilliardærer og -millionærer eller udlændinge med plettet fortid på fremtrædende poster. Den mest odieuse af dem er Georgiens tidligere præsident Saakashvili, som stadig er efterlyst i sit hjemland.

Den iværksatte »lustration« – altså udrensning i magtorga-

nerne – skulle være rettet mod magtmisbrug, mod korruption og mod personer, der enten har svækket nationens sikkerhed eller har krænket menneskerettighederne. I stedet er denne proces blevet et værktøj til et administrativt opgør med politiske modstandere uden om retssystemet.

De nye magthavere krænker basale principper for et demokratisk retssamfund som uskyldsformodningen og princippet om personligt ansvar for en konkret forbrydelse, der er påvist og bekræftet i retten. I stedet anvender man nu princippet om kollektivt ansvar. Denne praksis har medført vilkårlighed og økonomisk og finansielt sammenbrud samt omfattende fattigdom.

Efter bruttonationalproduktets nedtur i 2014 fulgte sidste år yderligere et fald med 15 procentpoints. Vor nationale møntfod *hryvna*'ens værdi er faldet til en tredjedel med en deraf følgende galoperende inflation, som ved årsskriftet udgjorde 48,7 procent. I gennemsnit er befolkningens købekraft halveret. Priserne på levnedsmidler er øget med 44 procent, de kommunale tariffer på el, vand og varme er på et år steget med 115 procent. Prisen på naturgas, der anvendes i hverdagen, er firedoblet.

Status er at de 0,1 procent rigeste ejer 90 procent af Ukraines formuer. Og vi har mere end 10 milliardærer og over 50 000 millionærer. De udnytter deres magtpositioner og korruptionsstrukturer til at udplyndre vort land. De overfører formuer til off-shore skattely. Kriminaliteten er øget kolossalt.

Befolkningens flertal er tvunget til at leve af usle lønninger eller folkepension. Omregnet til dollars er ukrainerens gennemsnitlige månedsløn i løbet af 2 år faldet fra 450–500 til omkring 140-150 dollars.

Vi har en omfattende grå økonomi. Arbejdsdagen er for mange øget til 14-15 timer samtidig med at arbejdskraftens pris er faldet og arbejderklassen under hastig forvandling til et pjalt-proletariat. Dette øger truslen om udvandring og åbner for en øget flygtningestrøm til EU-landene, hvilket vil kunne påvirke lønarbejdernes situation i Vest- og Central-Europa.

I dag er 9 millioner familier – ud af de ialt 17 millioner – direkte afhængige af statens ydelser til dækning af husleje og kommunale udgifter. Disse 9 millioner familier befinder sig under grænsen for eksistensminimum. Samtidig er regeringen pligttopfyldende i forhold til Den Internationale Valutafonds krav og har nu forberedt en ny beslutning om at fordoble prisen på varme og varmt vand. Det vil både medføre yderligere fattigdom og generelt underminere landets erhvervsliv.

FN's Generalsekretær Ban Ki-Moon har udtrykt sin bekymring over situationen i Ukraine med følgende ord: »...Situationen er alvorlig i mange lande. For mange i Østeuropa er det et spørgsmål om overlevelse. Det gælder især Letland, Litauen, Estland og Ukraine. Det forhold, at befolkningens levestandard dér falder, samtidig med en omfattende mistillid til disse landes regeringer, en voksende kriminalitet og med at flere og flere forsøger at slippe bort fra disse lande, er udtryk for at disse lande har valgt en absolut forkert vej og at de som statsdannelse er på randen til selvdestruktion.«

Samtidigt med at man i Ukraine smadrer et civiliseret samfunds økonomiske og sociale grundlag, ødelægges de åndelige, kulturelle og retslige forudsætninger for demokrati. Menneskets basale rettigheder og friheder krænkes groft.

I stedet for at værne om almene menneskelige værdier og demokratiske samfundsprincipper pågår der siden vor uafhængighed for 25 år siden en snigende glorificering af fascisme og nazisme. Alle der har været eller er ved magten praktiserer dette.

Statskuppet i 2014 førte til et markant skift i ukrainsk politik og til underminering af menneskerettighederne. Det er ingen overdrivelse at sige, at vort folk aldrig i disse 25 år i den grad har lidt under lovløshed og vilkårlighed som nu. Hvordan kan man tale om demokrati i dag, når hele retsvæsenet er råddent og bygger på bestikkelser? Mange af nutidens retsmøder ender i åbent slagsmål mellem parterne.

Endnu en risikofaktor for civilbefolkningen er knyttet til, at der i Ukraine er spredt op til 9 millioner stk. uregistrerede våben, inklusive maskinpistoler og maskingeværer. Kan I mon forestille jer, hvad der sker, hvis disse våben kommer til EU-landene?

I dagens Ukraine undertrykkes enhver form for politisk opposition. Den såkaldte »af-kommunisering« ligger i forlængelse af det ufuldendte statskup tilbage i 2004-05. Vort UKP er udsat for repressalier. Alle politiske magtorganer tjener oligarkerne. Derfor gør magthaverne alt for at fjerne vort parti fra det politiske liv. Men det eneste parti, der varetager millioner lønarbejdernes interesser, er og bliver Ukraines Kommunistiske Parti.

Vi er det eneste parti, der har fremlagt et detaljeret antikrise-program og fortsat kæmper for at få det implementeret. Men det strider mod oligarkstyrets planer. Derfor pågår der en nådesløs klassekonfrontation.

Der er iværksat en informationsblokade imod UKP. Vi har ikke adgang til massemedierne. I strid med presselovgivningen forhindrer man både udgivelsen af vores partipresse og udsendelser fra oppositionens tv-kanal »Gamma«.

Hundreder af partimedlemmer og -aktivister rammes af politisk forfølgelse ud fra grundløse anklager, af arrestationer og husundersøgelser. Først og fremmest er vort partis leder Petr Simonenko, der flere gange er valgt ind i parlamentet, genstand for stadig forfølgelse fra myndighedernes side. Særlig oprørende er overgrebene mod førstesekretæren for partiledelsen i UKP's Kharkov-region, deputeret til flere parlamentssamlinger, æresborger i Kharkov Alla Aleksandrovskaja, der under grundløse anklager for »separatisme« blev arresteret i juni i år.

Retten tog i den forbindelse ikke hensyn til arrestantens alder og helbred, og hun sidder stadig bag tremmer den dag i dag. UKP har bedt broderpartierne udtale deres støtte til Alla Aleksandrovskaja og henstille til de ukrainske myndigheder, at hun snarest bliver løsladt.

Den 16. august arresteredes i byen Zaporozje på et opdigtet grundlag den kendte journalist, forfatterinde, præsidiemedlem i Ukraines Antifascistiske Komité og modtager af UKP's Jaroslav-pris Galana Mirosława Berdnik. Hun er forfatter til en række artikler og skrifter, der afslører de ukrainske kollaboratørers forbrydelser under Anden Verdenskrig. Hendes bog *Brikker i et fremmed spil. Den rædselsvækkende historie om ukrainsk nationalisme* har vundet international anerkendelse.

I august afbrød en gruppe militante national-radikale i Kiev brutalt præsentationen af bogen *Om Ruslands oprindelse* af den autoritative ukrainske historiker, medlem af Ukraines Nationale Videnskabsakademi og UKP-tilhænger Petr Tolotjko.

Noget af det første, regimet foretog sig, da det var kommet til magten med det væbnede kup i 2014, var – i strid med forfatningen – at opløse den kommunistiske parlamentsgruppe. Fra højeste sted blev der givet en direkte ordre til justitsministeriet om, at partiet – »ufortøvet« – skulle forbydes ved dom. I de to år, der siden er gået, er der intet kommet frem, som beviser, at det kommunistiske parti bryder forfatningen. Ikke desto mindre har domstolene besluttet at forbyde dets virksomhed alene af den grund, at det ikke har givet afkald på sit navn – kommunistisk – og sin symbolik.

Efter at være kommet til magten gør de national-radikale sig store anstrengelser for at frarøve vort folk dets historiske erindring:

- der foregår en massiv og barbarisk ødelæggelse af alle monumenter, der minder om sovjettidens økonomiske, videnskabelige og kulturelle landvindinger;

- der sker tilintetgørelse af mindesmærker for heltene fra den Store Fædrelandskrig og for fremtrædende ledere fra sovjettiden;

- byer og gader omdøbes til ære for kollaboratører og nazister. I Kiev foreslås det for eksempel af omdøbe General Vatutin Prospektet, opkaldt efter Ukraines befrier i 1943, der blev myrdet, til Bandera Prospektet efter anføreren for hans mordere.

I denne henseende adskiller de ukrainske nationalister og deres »hitlerjugend« sig på ingen måde fra IS-terroristerne og deres ødelæggelse af det syriske Palmyras enestående fortidsminder.

Det er ikke noget tilfælde, at Ukraine i 2012-13 undlod at stemme for FN-resolutionen »Om kampen mod heroisering af nazismen, nynazistiske og andre adfærdsformer, der fremmer optrapning af de moderne former for racisme, racediskrimination, xenofobi og dermed sammenhængende intolerance«, hvori der udtrykkes »dyb bekymring over forherligelsen af den nazistiske bevægelsen og tidligere medlemmer af Waffen SS, blandt andet ved rejsning af mindesmærker og monumenter og gennemførelse af offentlige demonstrationer med det formål at forherlige den nazistiske fortid og den nazistiske bevægelse«.

Og i december 2014, efter det væbnede kup, stemte man sammen med USA, Canada og Palau mod en vigtig tilføjelse til resolutionen, der opfordrede FN's medlemsstater til at »afstå fra planer om at udråbe dem, der kæmpede mod anti-Hitlerkoalitionen og samarbejdede med nazistiske bevægelser, til medlemmer af nationale befrielsesbevægelser«. Det er selvsagt ikke det, de nynazister har tænkt sig, som har taget magten i vort land. Hvad værre er, de såkaldte »dekommuniseringslove«, som det nuværende regime har vedtaget, står i direkte modstrid med den ovennævnte FN-resolution, når de udråber kollaboratører og Hitler-håndlangere til deltagere i en ukrainsk national befrielsesbevægelse, tildeler dem forhøjede pensioner og ligestiller de udmærkelser, de har modtaget for deres tjeneste i SS, SA og Værnemagten, med statslige ukrainske udmærkelser.

Disse kræfter fejrede deres magtovertagelse som følge af det væbnede kup ved at lade fascistoide lømler besætte statsorganers bygninger (tilmed visse ministerier) og kulturinstitutioner og med vold, optøjer, hærværk og terror. Drab på hundreder af borgere i Kiev, Mariupol, Krasnoarmejsk og andre byer og den grufulde tragedie i Odessa, hvor over et halvt hundrede mennesker blev levende indebrændt, har rystet offentligheden ikke

kun i Ukraine. Siden da er der gået over to år. Men til dato er der intet gjort ved efterforskningen, og ingen har straffet ugeringerne.

Den parole, som bragte nynazisterne til magten, var »Ukraine fremfor alt!«. Uvilkårligt kommer man til at tænke på det sørgeligt berømt »Deutschland, Deutschland über alles!« ... Alt russisk skulle rykkes op med rode, både i litteraturen og i kunsten. Russiske massemedier blev lukket ude fra Ukraine, både de trykte og de elektroniske. Og det i et land, hvor der selv efter myndighedernes barberede tal bor over otte millioner etniske russere, og hvor over to tredjedele af den samlede befolkning er russisktalende.

Betegnende er i den forbindelse de ukrainske myndigheders og den såkaldte nationale »elites« holdning til det Europæiske Charta om regional- og mindretalssprog af 5. november 1992. Under uhyre vanskeligheder lykkedes det i parlamentet den kommunistiske gruppe at få vedtaget ratificeringen for næsten ti år siden, efter at vort land havde underskrevet chartaet. Men det er stadig ikke trådt i kraft i Ukraine.

Til gengæld var den første lov, som parlamentet vedtog efter kuppet, en lov om ophævelse af den sproglov, der var skrevet på grundlag af implementering af chartaet om regionale mindretalssprog, hvilket førte til massiv folkelig utilfredshed i den sydøstlige del af landet og i Transkarpatien og i sidste ende til den modstand mod det officielle Kiev på Krim og i Donbass, som kraftigt fremskyndede de centrifugale processer i staten.

Det har man for øvrigt heller ikke »lagt mærke til« i Europa...

Nynazisternes optræden i hovedstaden og de vestlige områder, deres udtalelser om, at de vil overskride Dnjepr, erobre Donbass, hegne det ind med pigtråd, gøre kort proces med befolkningen og sænke Sevastopol i havet, er sammen med de nye ukrainske herskeres manglende vilje eller evne til at leve op til Minsk-aftalerne og løse de påtrængende decentraliserings-spørgsmål eller bare drøfte muligheden af en føderalisering af landet under hensyntagen til de forskellige regioners særpræg og indbyggernes økonomiske, sociale, humanitære, herunder sproglige, og konfessionelle interesser i bogstaveligste forstand ved at ødelægge landet.

I borgerkrigen i Donbass har der lige fra starten været indsat væbnede formationer (heriblandt også nogle, der er ulovlige) af radikale nationalister, kriminelle elementer og åbenlyse nazister, der åbent gør brug af det nazistiske Tysklands symbolik.

I stedet for at gøre noget for at føre landet ud af den socialøkonomiske og politiske krise er magthaverne gået fra forbud til direkte vold, spændende fra informationsterror, hvor de ved hjælp af fjernstyrede voldsmænd undertrykker ordets og det journalistiske arbejdes frihed, til fysisk terror, hvor folk skræmmes ved at se andre blive ryddet af vejen.

I vore dages Ukraine kan ingen føle sig sikker hverken for ulovlige væbnede formationers banditvælde og kommandoraides eller for magthavernes og det hemmelige politis vilkårligheder. Ret er afløst af uret.

Og denne terror foregår under patronat af sikkerhedstjenesten, anklagemyndigheden og indenrigsministeriet, der beskæftiger bataljoner som Ajdar, Azov og Tornado, som efter eget udsagn for en tredjedels vedkommende består af kriminelle elementer.

I den 14. FN-rapport, som handler om overholdelse af men-

neskerettighederne i Ukraine, hedder det ligeud, at borgere udsættes for tortur i sikkerhedstjenestens fængsler. For det store flertals vedkommende drejer det sig om politiske fanger. Alt i alt har FN-folkene dokumenteret hundreder af tilfælde af ulovlig indespærring, brutalitet og tortur fra sikkerhedstjenestens side. I et forsøg på at skjule disse ugerninger har den Ukrainske Sikkerhedstjeneste i slutningen af maj 2016 forment FN-missionens medlemmer adgang til sine hemmelige fængsler, hvor de ulovligt indespærrede befinder sig.

Til allersidst vil jeg godt sige, at uanset de utrolig vanskelige betingelser, som Ukraines Kommunistiske Parti er henvist til at arbejde under, er partiet aktivt og kæmpende.

Efter vedtagelse af loven om dekommunisering og myndighedernes forsøg på at forbyde Ukraines Kommunistiske Parti ad rettens vej har partiet bevaret alle sine regions-, by- og distriktsorganisationer, og de arbejder politisk i samfundet under centralkomiteens ledelse.

Sammen med masseorganisationerne – ungkommunisterne, de antifascistiske komiteer, krigsveteranerne, arbejdende kvinder, intellektuelle af socialistisk observans, andre organisationer og venstre- og centrumvenstreorienterede fagforeninger – driver partiet informations- og propagandavirksomhed og organiserer protestarrangementer, hvor hovedtemaerne er en snarlig afslutning på borgerkrigen i landets østlige del på grundlag af Minsk-aftalerne, forsvar for borgernes rettigheder og friheder og for det arbejdende menneskes sociale interesser.

Kampen for det arbejdende folks fremtid og for genoprettelse af det kommunistiske partis krænkede rettigheder fortsætter. I denne kamp bygger vi på en betydningsfuld støtte fra kommunistiske partier i hele verden, venstrekræfternes bevægelse og Europas progressive demokratiske institutioner.

*Oversat fra russisk af Aksel V. Carlsen
og Henrik Stamer Hedin*

Hos broderpartiet i broderlandet

Norges Kommunistiske Partis holdt sin 29. Kongres den 5. November 2016 i Trondheim. DKP var med og markerede sig med denne tale.

Af Bjarne Rasmussen, international sekretær

Kære kammerater.

Allerførst vil jeg på vegne af Danmarks Kommunistiske Parti takke for invitationen til at deltage i jeres kongres. Alle kommunistiske partier arbejder med udgangspunkt i den nationale kamp, men uden internationalt samarbejde og især samarbejde mellem de kommunistiske partier vil vi ikke kunne udvikle kampen mod det kapitalistiske system, så mulighederne for at udvikle det nye samfund, det socialistiske samfund slår igennem.

Vi ser en voldsom koncentration af kapital og rigdom, angreb på sociale og faglige rettigheder, angreb på demokratiske rettigheder, udvikling og styrkelse af internationale organisationer til beskyttelse af kapitalens ønsker og behov, øget militarisme og angreb på suveræne stater, alt det for at forsvare kapitalens interesser.

Der er ikke overraskende for kommunister, at monopolkapitalen i sit imperialistiske stadie medfører øget undertrykkelse og øget spænding i verden. Og fordi der ikke længere er en samlet socialistisk verden som modvægt mod imperialismen, bliver situationen farligere. Vi har set imperialismens angreb i Afghanistan, Irak, Libyen, Yemen og nu især Syrien, samtidig med at NATO og EU som dens forlængede arm konsekvent arbejder for at opbygge en aggressiv jernring rundt om Rusland, hvad der fører til øget spænding mellem nogle af verdens militært stærkeste magter.

Det er på den baggrund at kommunisterne arbejder. Ikke kun i Danmark, men nok også i Norge. Så opgaver er der nok af. Danmarks Kommunistiske Parti er et lille parti, og vi vælger områder og indsatser på baggrund heraf. Jeg vil nævne nogle af de områder, som vi arbejder med på den ene eller anden måde.

Internationalt er situationen i Ukraine og Syrien i fokus, fordi verdens store magter står direkte overfor hinanden og faren for, at den stedfortræderkrig, der føres der, kan ende i en mere omfattende krig, er overhængende. USA og EU understøtter styret i Ukraine uanset det baserer sig på fascistiske kræfter og føre en undertrykkende politik, som jo bl.a. har ført til at det kommunistiske parti er blevet forbudt ved lov og at det aktive medlemmer chikaneres og forfølges på forskellig vis. DKP

Fra Norges Kommunistiske Partis kongres i Trondheim.

havde fornylig i samarbejde med Kommunistisk Parti tilrettelagt et ugelangt besøg i Danmark af en ukrainsk kammerat Georgi Buiko, som er medlem af UKPs forretningsudvalg. Hans beretninger fra Ukraine understregede, at uanset forbudet mod det kommunistiske parti er appelleret, så er undertrykkelsen voksende. De har brug for vores solidaritet og vor opmærksomhed. Ukraines Kommunistiske Partis bud på en løsning har fra begyndelse været direkte fredsforhandlinger mellem Kiev og regionerne. En holdning, som blev bekræftet i Minskaftalerne.

Danmarks Kommunistiske Parti arbejder for tiden på at arrangere en delegationstur til Syrien i samarbejde med de to syriske kommunistiske partier. Formålet er at samle viden om den reelle situation i Syrien og om syrernes egne bud på, hvordan der kan skabes fred og grundlag for, at syrerne selv bestemmer landets fremtid. Alternativet er, at landet bryder sammen under imperialismens angreb og ender som endnu »en fejlslagen stat« i deres klør.

I Danmark som i Norge er den politiske situation præget af borgerlige regeringer. I Danmark en regering helt i overensstemmelse med EU's politik om nedskæringer på den offentlige service, at tage penge fra de fattige og give dem til de rige. Forbedre vilkårene for kapitalen, sætte hindringer i vejen for kampen for et bedre miljø og mod klimaforandringerne. Oprustning bl.a. ved køb af nye kampfly, som jeg forstår, at I også er udsat for her i Norge. Det rammer alle, der har brug for samfundets hjælp fra det offentlige, det skaber usikkerhed og utryghed. Men hensigten er også at skabe en frygt, som kan føre til passivitet i arbejderklassen og befolkningen i øvrigt. Men heldigvis er der tegn på, at det ikke lykkes. Vi ser arbejdere, der strejker mod krav om forringelse af deres vilkår, her sidst trykkeriarbejdere i et af landets store bladhuse, hvor arbejdsgiverne kræver at de skal gå 12 % ned i løn. Samtidig ser vi brede alliancer der protesterer mod de forringelser af skoler, daginstitutioner, sygehuse og hjælp til syge og handicappede som den nuværende politik fører med sig.

Modstanden mod EU's nye frihandelsaftaler som f.eks. CETA og TTIP er også stigende sammen med forståelsen af, at

EU ikke er en ligeværdig samarbejdsorganisation, men et organ, der har til formål at skabe de bedst mulige rammer for kapitalens virksomhed i dets medlemslande og internationalt. Det sker uantastet af de nationale regeringer i EU, som forfølger samme linje. Vi ved godt, at alting ikke er løst, hvis det lykkes at få Danmark ud af EU. Det fremgår jo af, at også lande uden for EU følger samme kurs. Men det vil give kampen for afgørende forandringer i vort land nye muligheder. Derfor ser vi det som en af vore hovedopgaver at støtte kampen for at få Danmark ud af EU. Vi vil gøre det ved at øge vor indsats for at styrke og samle den brede modstand mod EU gennem Folkebevægelsen mod EU.

Nu jeg er i Norge vil jeg ikke undlade at omtale vores bekymring for udviklingen i Arktis. Det ser ud til, at forholdene i Arktis skal benyttes til yderligere at inddæmme Rusland og deres interesser internationalt. Konfrontation er ikke vejen i Arktis. Militariseringen af området skal stoppes, miljøet skal sikres, bl.a. ved at udvinding af fossile brændstoffer forbydes. De oprindelige folks rettigheder skal sikres. Der er brug for en ligeværdig aftale mellem Arktislandene inspireret af den antarktiske aftale og garanteret af det internationale samfund.

Men spørgsmålene om EU, Syrien og Ukraine er i centrum for vor aktivitet. Men vi er som sagt et lille parti og den kommunistiske bevægelse i Danmark er lille og desuden splittet op i 4 selvstændige partier. Megen af denne splittelse har sit udspring i situationen i slutningen af firserne og begyndelse af halvfemserne. Og for en stor dels vedkommende i forskellige vurderinger af den valgalliance, der blev skabt dengang, nemlig Enhedslisten.

Vi arbejder for en genforening af de kommunistiske partier. Vi samarbejder allerede på flere områder og gennemfører i begrænset omfang også fælles aktiviteter. Vi vil øge det samarbejde men samtidig arbejde for at styrke vort eget parti.

Så tak for denne mulighed for at orientere jer om vore holdninger og arbejde og jeg slutter med ønsket om at denne kongress vil styrke jeres parti og dermed kampen mod imperialismen og for socialisme.

Der afholdes

Udvidet landsledelsesmøde

lørdag den 26. og søndag den 27. november 2016
3F Kastrup, Saltværksvej 68, 2770 Kastrup

Som **optakt** til mødet taler *Cubas ambassadør Yiliam Gómez Sardiñas* fredag den 25. november kl. 18 til landsledelsen; alle medlemmer af DKP er velkomne. **Lørdag** formiddag (og en del af eftermiddagen) er afsat til *bladkonference* med oplæg ved Henrik Stamer Hedin, Henning Jakobsen og Bjarne Rasmussen, hvorefter det egentlige landsledelsesmøde starter. **Søndag** genoptages mødet kl. 9, og hovedtema bliver

De sociale bevægelser
med særligt henblik på Velfærdsalliancen

Derudover forventes en generel debat om den politiske situation, herunder det amerikanske præsidentvalg. Alle medlemmer af DKP har adgang.

Kommunister & kultur 2016

Regnskab for støttefesten hos Jørgen Albrechtsen i Odsherred den 1. oktober 2016

Præsenteret af Anker Schjerning

Indtægterne fordeler sig på følgende poster:

25 deltagergebyrer	25 gange 150 kr.	3750,00 kr.
Salg af vin, øl, vand og kager		635,00 kr.
Støttebidrag		700,00 kr.
Lotteri		1000,00 kr.
Kinesisk Auktion		800,00 kr.
Auktionssalg af to af Hans Anker Jørgensens bøger		500,00 kr.
Auktionssalg af Herluf Bidstrup maleri		1500,00 kr.
Indtægter i alt		8.885,00 kr.
Udgifter til mad og drikkevarer		1000,00 kr.
Overskud i alt		7.885,00 kr.
Til <i>Arbejderen</i>		3.942,50 kr.
Til <i>Skub</i>		3.942,50 kr.

Diverse bidrag til et godt arrangement:

Jørgen Albrechtsen stillede hus til rådighed og havde tilberedt en lækker middag med salatbord og æblekage til kaffen. Deltagerne skænkede gevinster til lotteriet og salgseffekter til den kinesiske auktion. Mange bidrog med store og små beløb til et flot overskud.

Pastor emeritus *Hans Anker Jørgensen* talte om kristendom og kommunisme, Luthers kritik af kapitalismen og om den inspiration, han havde fået fra bl.a. Astrid Lindgren og Halfdan Rasmussen. Under sin tale inddrog han de tilstedeværende i afsyngelse af et udvalg af hans viser og salmer. Efter foredraget blev en livlig dialog mellem Hans Anker og deltagere i støttefesten efterfulgt af auktionssalg af to eksemplarer af Hans Ankers bog *Du skal se dit land fra Vejrhøj, før du dør*, som forfatteren havde skænket til *Arbejderen* og *Skub*.

Nils Makela Pedersen havde til auktionen skænket et maleri af tegneren Herluf Bidstrup med glade badegæster på Fanø som motiv.

Ingrid Jelbech og *Asbjørg Ebeltoft* kom med kage og kringler til kaffen.

Anker Schjerning var mødeleder.

Niels Winther, der i samarbejde med *Jørgen Tang Holbek* havde kreeret en flot indbydelsesplakat, solgte lodder, var kasseimester og var kinesisk auktionarius bistået af Anker og *Ingrid Sejdenfaden*.

Elma og Niels bistod Jørgen Albrechtsen med forberedelse af middagen og med oprydning. Lokalfdelingerne af DKP og KP har bidraget med lotterigevinster og udsendelse af indbydelser. *Arbejderen* har givet gratis annoncering. Et godt samarbejde mellem lokalfdelingerne af KP og DKP bidrog igen til et vellykket arrangement.

Regnskabet er udarbejdet af Anker Schjerning (DKP) i samarbejde med Niels Winther (KP) og Jørgen Albrechtsen.

Kommunister og Kultur i Odsherred 2004 – 2016

Dato	Deltagerantal	Overskud	Tale, foredrag og sang	Musik og sang
4. december 2004	20	4.021,50 kr.	Rikke Carlsson og Anker Schjerning	Peter Jessen
22. april 2006	34	9.012,00 kr.	Klaus Haase, terrorsigtede Preben Pølsemand og Jørgen Tang Holbek	MC Bass - alias Mathias Pålson
8. september 2007	50	8.442,00 kr.	"Skærveknuseren" Kjeld Stenum 2 x Jørgen – Albrechtsen + Tang Holbek	Brecht Cabaret Kaspar Vig
6. september 2008	47	9.570,00 kr.	Museumsleder Jesper Knudsen	Nynne Pagels
På Malergården i Plejerup			Skuespilleren Jesper Klein	
5. september 2009	36	8.825,75 kr.	Margrethe Gybel fra Odsherreds Kunstmuseum	Visesangeren Per Fjord
4. september 2010	29	8.577,50 kr.	Gert Poder og Jørgen Albrechtsen	Per Warming
			Anker Raketsanger	Peter Jessen
25. juni 2011	44	10.006,00 kr.	Patrick Mac Manus, Peter Abrahamsen	Nils Makela
			Nynne + Kasper med Sussi - Leo show	Peter Jessen
15. september 2012	37	8.082,00 kr.	Christian Juhl, Poul-Henrik Jensen	Furefolk
			Sven-Erik Simonsen	Leif Monnerup
15. juni 2013	49	8.815,00 kr.	Niels Erik Danielsen, Eva Flyvholm	Janne Lærkedahl
			2 x Jørgen - Tang Holbek og Albrechtsen	Torben Kjær
				Kaspar Vig
6. september 2014	36	10.690,00 kr.	Anton Nielsen, Jørgen Albrechtsen	Røde Ører
12. september 2015	31	6.956,00 kr.	Sven-Erik Simonsen	Lene Bille
1. oktober 2016	28	7.885,00 kr.	Pastor emeritus Hans Anker Jørgensen	Fællessang
12 støttefester	441	100.882,75 kr.		

Kort kommentar: Lokalfdelinger af DKP og KP har arrangeret Kommunister og Kultur – i 2004 og 2006 i samarbejde med det lokale KPId, som derefter trak sig fra samarbejdet. Odsherredmaleren Jørgen Albrechtsen har 11 af 12 gange stillet hus til rådighed. Overskuddet er gået til KP's avis *Arbejderen* (48.274,13 kr.), DKP's blad *Skub* (48.274,12 kr.) og KPId's *Kommunist* (4.344,50 kr.)

Den spanske borgerkrig og Communist Review

I år er det 80 år siden den spanske borgerkrig brød ud den 17. juli 1936, efter at en folkefront bestående af kommunister, socialister og anarkister sejrede ved parlamentsvalget samme år.

Den spanske borgerkrig er noget helt særligt, fordi unge frivillige fra mange lande deltog i de internationale brigader. De skulle senere få stor betydning for modstandskampen, i de lande der var besat af Hitler-Tyskland.

De engelske kommunisters teoretiske tidsskrift *Communist Review* markerer 80-årsdagen med en artikel af Ken Fuller.

Det nye nr. rummer i øvrigt artikler om *Brexit*, *Tid, rum og dialektik*, om *Internationalisme i fortid, nutid og fremtid* for blot at nævne enkelte eksempler. Jeg kan varmt anbefale at abonnere på tidsskriftet, der kan fås til en overkommelig pris.

Se mere på www.communist-party.org.uk.

Lars U. Thomsen

Erfaringerne fra folke- og enhedsfront i det 20. århundrede

Noget der har været karakteristisk for arbejderbevægelsen er den fragmentering, der har fundet sted efter Sovjetunionens opløsning i 1991.

Anti-kommunismen bliver brugt som en kølle mod venstrekræfterne, netop med dette formål. Arbejderbevægelsens nuværende svaghed får mange til at miste troen på at socialismen en dag vil afløse kapitalismen. Derfor har det også betydning at vise erfaringerne fra enhedsarbejdet i det 20. århundrede.

De var forudsætningerne for de store sejre der blev opnået i kampen mod fascismen, for fred og nedrustning og på andre områder, som f.eks. den almindelige forbedring af levestandarden.

Danmark spillede i disse bestræbelser en vigtig rolle fordi DKP forstod betydningen af beslutningerne fra den 7. Verdenskongres i Komintern og førte dem ud i livet. På kongressen blev enhedsbestræbelserne fra mange lande generaliseret, det politi-

ske styrkeforhold analyseret og de faglige og politiske paroler udstukket som førte til sejren i 2. Verdenskrig. Ved at bearbejde disse erfaringer er det mit håb, at det kan inspirere til overvindelsen af splittelse og modløshed og føre til nye fremstød for vores bevægelse.

Bogen, der udkommer i maj 2017, omhandler folke- og enhedsfronten på tre kontinenter i hele det 20. århundrede. Den viser både sejre og nederlag og de dybere årsager til bevægelsens op- og nedture.

Analysen omfatter Europa, Australien og Latinamerika og koncentrerer sig om to hovedperioder 1930'erne og 1970'erne, hvor de mest markante enhedsbestræbelser mellem arbejderbevægelsens forskellige partier fandt sted.

Følgende landes historiske erfaringer vil blive behandlet: Danmark, Frankrig, Italien, Bulgarien, Spanien, Indien, Australien, Chile og Mexico.

Lars U. Thomsen

Mexico og den moderne grafik

Jeg har længe været fascineret af de latinamerikanske grafikere og murmalere. Det gælder særligt Diego Rivera, José Clemente Orozco, Rufino Tamayo og David Alfaro Siqueiros. Alene navnene er de rene eventyr.

I forbindelse med udstillingen *Mexico og den moderne grafik; en revolution i den grafiske kunst* på flere amerikanske kunstmuseer i 2007 blev der udgivet en meget flot bog. Den viser de mange sider af den grafiske kunst og murmaleriet: plakater, mærkater, litografier, avisforsider, bøger og som sagt udsnit af murmalerier.

Der er en fantastisk bredde og styrke i disse grafiske arbejder, som også har inspireret mange europæiske kunstnere gennem tiden.

Bogens titel er *Mexico and Modern Printmaking – Mexico og den moderne grafik*, og den er redigeret af John Ittmann.

Bogen findes på Statsbiblioteket.

Lars U. Thomsen

Marked. Litorafi af Diego Rivera, 1930.

»Vi er nødt til at turde tale om EU«

Ovenstående er overskriften på et nyhedsbrev fra Folkebevægelsens faglige udvalg. Personen på forsiden og bag citatet er Dennis Kristensen, formand for FOA. Han redegør korrekt for de mange måder, hvorpå EU blander sig i – og det vil sige forringer – vilkårene på arbejdsmarkedet og i den offentlige sektor, og hvordan begge dele berører FOA's medlemmer.

På den baggrund er det altså, at vi er nødt til at turde tale (mere) om EU. Så vidt så godt. Og vil Dennis så turde tale om EU i LO's top, hvor han jo sidder? Vil Dennis arbejde for at få Danmark ud af EU? Vil Dennis og FOA støtte Folkebevægelsen?

Nej, det står der ikke noget om. Der er kun denne kryptiske udtalelse: »Flere og flere af de beslutninger, der påvirker vores arbejdsmarked, bliver jo taget i Bruxelles. Derfor rykker forsvarsværket også fra det danske Folketing til Europa-parlamentet og Kommissionen«.

Altså ser Dennis EU-parlamentet og EU-kommissionen som et forsvarsværk mod ... ja mod EU-parlamentet og EU-kommissionen, som jo er dem, der står for alle de ulykker, som Dennis korrekt opregner. *Nej*, det er nok ikke det, han mener. Det er også uklart, hvilket »vi« han tænker på. Det kunne være fagbevægelsen, og så betyder det i bedste fald, at fagbevægelsen skal presse medlemmerne af EU-parlamentet og EU-kommissionen

til at lade være med at lave ulykker. God idé, og det ville så være befriende, hvis Dennis ville sige noget om dette. Men det gør han ikke. Og det er klogt nok. Han har flere gange fået ørerne i maskinen ved at sige ting, som den øvrige LO-top har været utilfreds med.

Det hele kunne også være en skjult støtte til Enhedslistens opstilling til EU-parlamentsvalg, hvor et evt. medlem kan tale mere om EU og dets ulykker på arbejdsmarkedet og i den offentlige sektor. Det skal nok hjælpe, for det er der jo nok ingen, der har gjort før! Dette var en vits. Det *kunne* også være et forvarsel om, at Dennis har tænkt sig at gå på pension fra sit FOA-formandsskab og evt. opstille til EU-parlamentet.

Må jeg afslutningsvis opfordre Folkebevægelsens faglige udvalg til at bede Dennis om et uddybende interview, hvor det forsøges at få Dennis til at fortælle, hvad han mener, og hvad han vil gøre fra sin position for få talt mere om EU, og om han mener, det kan rettes op inden for rammerne af EU-parlamentet og EU-kommissionen.

PS: Så er der meget mere smæk i det lille indlæg fra Sven Skovmand om fordelene – også de økonomiske – ved at forlade EU. Indlægget er en reklame for en folder om sagen. Bestil den, læs den og udbred den. Det står i hvert fald klart, hvad meningen er med den: Danmark ud af EU!

Birgit Unnerup

Demonstration imod CETA og TTIP 27. oktober 2016

Efter at have læst omtalen i dagbladet *Arbejderen* om morgenen 27. oktober 2016 valgte jeg at gå til demonstrationen.

Jeg var meget tilfreds med dette nummer af dagbladet *Arbejderen*. Det indholdt et imponerende udvalg af forskellige tekster indenfor temaet.

Jeg stod på Rådhuspladsen omkring 15:30.

Arrangørerne oplyste, at der var over 50 organisationer, der havde deltaget i forberedelserne. Greenpeace og Noah var meget synligt til stede. Noahs ungdom havde en temmelig stor oppustelig hest med.

Noah uddelte en virkelig imponerende trefløjet folder om emnet. Den var grafisk flot, men ikke på en måde, der kvalte budskabet.

Der var også røde faner til stede. Så vidt jeg kunne se var de fleste fra Enhedslisten og KP. Jeg mødte for få partikammerater.

Jeg blev foræret et eksemplar af *Kommunist*. Det indeholdt en lille mængde stof om CETA og TTIP.

Jeg fulgte med demonstrationen fra Rådhuspladsen til Christiansborg. Da vi var vel ankommet til Christiansborg gik jeg hen og tog en bus hjem.

Terkild Marker

Overgangen til socialisme

Den diskussion der blev ført i *Arbejderen* om Sovjetunionens historie (i september og oktober i år) er principielt vigtig, fordi det er den vi kommer til at føre utallige gange i andre sammenhænge. Derfor må vi også definere ud fra hvilke *principper* diskussionen skal føres. Man kan ikke fremdrage enkelte sider af Sovjetunionens historie, men må behandle den som en hel epoke i verdenshistorien.

Den må behandles ud fra den dialektiske logiks principper, som i hovedtrækkene er følgende:

For det første må vi være alsidige i vores analyse og undgå forenklinger. Vi skal ikke betragte historien ud fra én vinkel, men ud fra mange vinkler.

For det andet må historien ses i sin udvikling, dens forandring. Det betyder at man ikke kan behandle et lands historie isoleret, men må se den som en proces i forhold til andre lande.

For det tredje må hele menneskeheds historiske udvikling indgå som sandhedskriterium, og det der i praksis er brug for på det nuværende trin af udviklingen.

For det fjerde må vi se historien, ikke som en samling abstrakte sandheder, men som konkrete. De lovmæssigheder der afdækkes på hvert trin, vil i en eller anden form optræde igen i andre sammenhænge.¹

Vi der har oplevet den hysteriske anti-kommunisme i 1950'erne og 80'erne ved, hvad medierne er i stand til. Mediernes hysteriske form er ofte løsrevet fra de virkelige forhold. De griber en enkelt begivenhed eller et fænomen og puster det op til at være synonym med kommunismen. De ønsker ikke en »bedre kommunisme«, som skal være immun over for fejltagelser – de ønsker overhovedet ingen kommunisme!

Her kan det være på sin plads at omtale den tyske filosof Hans Heinz Holz og hans syn på udviklingen i 1930'ernes Sovjetunion:

»Historiske forklaringer for uretfærdigheder gør det ikke af med spørgsmålet om politisk moral; de gør os kun i stand til at forstå deres forudsætninger.

Parade på den Røde Plads til ære for Oktoberrevolutionen

Ud fra en anerkendelse af de historiske forudsætninger – ikke ud fra en moralsk oprustning – vokser den politiske evne til at undgå sådanne skavanker i fremtiden.«²

Holz sætter hele spørgsmålet ind i den rigtige historiske sammenhæng, fordi det er den eneste måde hvorpå vi kan forstå datidens fejlgreb og forbrydelser.

Kontrarevolution, intervention og omringning af den første socialistiske stat var en medvirkende faktor til begrænsningerne i det socialistiske demokrati. I Danmark og andre højtudviklede kapitalistiske lande vil overgangen til socialisme forme sig anderledes. Vi har som udgangspunkt et højere uddannelsesniveau og demokratiske traditioner som gør, at socialismen vil kunne gennemføres under andre former end i Sovjetunionen.

Det er ikke arbejderklassen der modarbejder demokratiet, men monopolerne. Det så vi blandt andet i Chile med det fascistiske kup mod en folkevalgt præsident. Arbejderklassen er tilhænger af demokratiet og arbejder på at udvikle det til en højere form, hvor det ikke kun er en formel handling hver 4. år, men *et levende og aktivt demokrati*; økonomisk, politisk og på arbejdspladsen.

Men klassekampen kan også hos os udvikle sig til en kamp på liv og død, som vil medføre begrænsninger i det socialistiske demokrati. Det må den konkrete historiske udvikling vise.

Lars Ulrik Thomsen

Noter:

¹ Punkterne er en sammenfatning af den dialektiske logik sådan som de er beskrevet i Endnu engang om fagforeningerne..., Lenin Udvalgte Værker bd. 14, s. 114 f., Tiden 1984.

² *Unsere Zeit* den 17.12.1999.

Bornholm 1658 (fjerde indlæg)

Da jeg først læste Lars Ulrik Thomsens bagsideartikel i *Skub* nummer 4 for 2015 slog det mig, at hele sammenhængen lignede en slags efterligning af noget sovjetisk propaganda fra den store fædrelandskrig (anden verdenskrig) bare omsat til bornholmske forhold.

Lars Ulrik Thomsen leverede en myte om en bornholmsk frihedskamp igennem historien. Jeg forklarede på bagsiden af *Skub* nummer 2 for 2016, at i hvert fald begivenhederne i 1658 ikke var en sådan frihedskamp. Der var tale om et kup arrangeret af den danske konge. Sådan noget kalder vi kommunister normalt ikke frihedskamp. Ydermere var classesammensætningen helt klar. Kuppet blev foretaget af den lokale overklasse efter opfordring fra den danske konge. Og hvem var det nu, der i massevis af småartikler har slået på behovet for klasseanalyser? Og hvorfor er klasseaspektet pludselig ligegyldigt i denne sammenhæng?

I *Skub* nummer 3 for 2016 (siderne 30-31) har Lars Ulrik Thomsen leveret noget, der tilsyneladende skal forestille at være et svar på min bagsideartikel. Han konstaterer at begivenhederne i 1658 har haft historisk betydning for det bornholmske samfund. Hvilket naturligvis er korrekt. Men det gør ikke begivenhederne i 1658 til en frihedskamp.

For en ordens skyld: Jeg »nedtoner« ikke de bornholmske frihedskampe. Jeg konstaterer på baggrund af en troværdig historikers beskrivelse, at der ikke i 1658 var nogen frihedskamp.

I Lars Ulrik Thomsens bog *Silke skal vige for vadmelsklæ'r* (anden udgave fra 2012, side 11) står der: »Vi må huske, at historiske beretninger og velovervejede kildekritik er vigtige for en forståelse af, hvordan historiens store hjul har drejet.«

Umiddelbart efter fortsætter han: »Der findes adskillige fine historiske værker, som kritisk vurderer oldtidens kilder. Det har ikke været målet med denne beretning. At kende den kunstneriske side af disse legender og sagn kan også give inspiration til nutidens mennesker; at gribe muligheden for selv at forme sit liv, at række ud efter fællesskabet.«

Denne advarsel burde have ledsaget Lars Ulrik Thomsens skrøne om de bornholmske frihedskampe. For der er tale om en skrøne eller myte.

Hvis vi skal levere dramatiseret halvdokumentarisk historisk materiale, så skal det vi producerer være både historisk korrekt og kunstnerisk effektivt. Der er intet, der forhindrer, at man indfletter større eller mindre bidder af eksisterende kunstneriske bearbejdelser af historiske begivenheder. Men når man gør det, så er man pludselig ansvarlig for indholdet. Man er nødt til at være kritisk-skeptisk. Man kan ikke tillade sig bare at tro, at disse smukke skrøner er historisk korrekte beskrivelser. Det er man nødt til at kontrollere i hvert enkelt specifikt tilfælde.

Man er også nødt til at huske på, at der senere kan være dukket nye oplysninger op, der invaliderer nogle af kunstnernes gætterier. Og man skal være på vagt overfor propagandaløgne, der lyder besnærende troværdige netop fordi de svarer til vores egen ønsketænkning. Hvis noget lyder for godt til at være sandt, så er det slet ikke utænkeligt, at det faktisk ikke er sandt.

Jeg mener ikke, at det bør være en opgave for *Skub* at udbrede myter; meningen bør være at beskrive virkeligheden uanset hvor ubehagelig virkeligheden nogen gange er. Lars Ulrik Thomsens smukke og dramatiske myte er en form for historieforfalskning.

Terkild Marker

fortsat fra side 6

»Vi giver aldrig op«

Det er en spøjs bog. Den er skrevet af den kendte forfatter Daphne du Maurier allerede i 1974 (eller udkommet på dansk i 1974). Som der står på *litteratursiden.dk*, så er det en »Fremtidsroman fra England om en tidligere skuespillerinde, der tager kampen op mod den amerikanske besættelsesmagt efter udmeldelsen af EF«. Daphne du Maurier er på dette tidspunkt en ældre kvinde (født 1907), og hendes øvrige forfatterskab er ikke præget af politik. Hun er mest kendt for spændingsromaner og -noveller, hvoraf mange er filmatiseret af Hitchcock, bl.a. *Re-*

becca, *Jamaicakroen* og *Fuglene*. *Vi giver aldrig op* har også noget kulørt over sig, men det er forfriskende, at hun har fundet det relevant at tilkendegive sin modstand mod EF (nu EU) så stærkt og hurtigt efter Storbritanniens indtræden, og at hun også har set den mulighed, at USA træder til som dem, der skal sørge for, at Storbritannien »opfører sig ordentligt«. Obama var inden afstemningen på turné for at vise sin holdning. Det er stærkt af Storbritannien trods alle trusler at melde sig ud, og det er stærkt set og skrevet af Daphne du Maurier. Læs bogen! Den er bedre end mange af de i vore dage meget populære krimier, og dens indhold er mere opmuntrende.

Indsamlingsfest

Skub ||||

 Arbejderen

lørdag d. 3. december 2016
kl. 17,30 - 22

Tale af Ghanem al-Bittar fra
Syriens Forenede Kommunistiske Parti

Musik og fællessang ved **Lars Bjerre**
og ikke mindst kammeratligt samvær

Det sker i Festssalen, Lejerbo
Manøvej 32 kld. Næstved

Menu + 1 genstand: 100 kr.
Tag en pakke med til lotteriet

Tilmelding til:

Elsa Mortensen, DKP, tlf. 3026 9018,
e-post: elsa.meta.mortensen@gmail.dk

Rose Christensen, KP, tlf.: 2711 1874
e-post: nallerose@mail.dk

Arr: Danmarks Kommunistiske Parti Sjælland
og Kommunistisk Parti Storstrøm